

MARTTI LUTHER

Seimestä tulee löytyä Kristus

"Hän makaa seimessä". Katsohan, on tarpeen, että olet aivan varma siitä, että koko maailmassa ei ole saarnattava mitään muuta kuin Kristusta! Mitä seimi muuta tietää kuin kristillisen kansan kokoontumista kirkkoon saarnaa kuulemaan? Me olemme nuo seimen ääreen kokoontuneet eläimet, ja siinä pannaan eteemme Kristus sielujemme ravinnoiksi, ja se tietää sanan kuuloon kokoamisista. Se joka menee kuulemaan saarnaa, menee tämän seimen luokse, mutta saarnojen täytyy esittää Kristusta. Eipä kaikissa seimissä olekaan Kristusta,

eivätkä kaikki saarnat opeta uskoa. Beetlehemissä oli vain jopa yksi ainoa seimi, jossa aarre oli, ja päälle päätteeksi tämä seimi oli tyhjä ja vieroksuttu, muutoin vailla kaikkea rehua. Niin evankeliuminkin saarna on tyhjä kaikesta muusta: siinä ei ole muuta kuin Kristus, eikä se opeta muuta kuin häntä. Jos se opettaa jotakin muuta, on se jo lakannut olemasta Kristuksen seimi; se on korskuvien oriiden seimi, täynnä inhimillistä opetusta — ajallista ruokaa.

Kirkkopostilla I, s. 414. Suom. A. E. Koskenniemi. Kustannus Oy Arkki. Vaasa 2009. Otsikointi: MB

N:o 7-8 2017

Perhejuhla

Jos tehtäisiin kysely, mitä jouluku merkitsee suomalaisille, varmasti kärkeen nousisi vastaus: perhejuhla. Jos joskus, niin jouluku, perheillä on tapana kokoontua yhteen jouluruokien, -lahjojen ja muiden perinteiden pariin. Ilo maallisesta perheestä on vain hyvä asia. Perhe on suuri Jumalan lahja. Yhteiset perinteet palauttavat mieliimme kiitoksen aiheita, mitkä ehkä muuten unohtaisivat.

Vaikka kristitytkin voivat vapaasti iloita maallisesta perheestään jouluku, juhlamme keskuksessa tulee olla toinen perhe: se perhe, johon me olemme päässeet pyhän kasteen kautta. Kasteessa meidät näet otettiin Jumalan perheeseen. Me saimme Jumalan lapsen aseman ja lapseuden Hengen, joka huutaa taivaallisen Isän puoleen. Me olemme Jumalan lapsia, koska me olemme kastettuja Kristukseen ja omistamme uskon kautta kasteen aarteet omaksemme.

Jouluku julistaa meille, että Jumalan Poika tuli yhdeksi meistä, veljeksemme. Hän tuli langenneeseen maailmaan lunastaakseen meidät. Jumalan ainoa Poika tuli kärsimään tähtemme, jotta meillä olisi vapaa pääsy taivaalliseen perheeseen. Kaiken sen, minkä Jumalan Poika teki edestämme, on lahjoitettu jokaiselle meistä henkilökohtaisesti kasteessa. Pyhän sakramentin kautta jouluku on tullut meidän viattoman ja pyhän syntymämme päivä, koska me olemme Kristuksessa ja hän on meissä. Mikä on hänen omaansa, on meidän omaamme.

Toivotan kaikille Luterilaisen lukijoille siunattua jouluku!

Mika Bergman

Kuninkaan syntymäpäivä

Joulu on kuninkaan syntymäpäivä. Näemme Jeesuksen pienenä lapsena äitinsä sylissä. Samalla hän on kuitenkin Jumalan Poika, koko maailman hallitsija ja taivaan joukkojen Herra. Paimenille ilmestyi suuri joukko taivaallista sotaväkeä, joka tervehti Päällikkönsä (katso Joos. 5:13–15) syntymää. Joulu on rauhan juhla, mutta siihen kuuluu myös sanoma voittamattomasta kuninkaasta.

Toisessa psalmissa sanotaan: ”Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin.” (Ps. 2:7) Heprealaiskirjeessä näitä sanoja lainataan kuvaamaan Jeesuksen ainutlaatuisuutta suhdetta Isään. (Hepr. 1:5) Kukaan muu kuin Poika ei ole ”iankaikkisuudessa Isästä syntynyt”. Joulun suuri mysteeri on, että Isän iankaikkinen Sana, (Joh. 1:1) Jumalan Viisaus, jonka Herran omisti tiensä alussa ennen aikojen alkua, (Snl. 8:22) on syntynyt ihmiseksi.

Toisessa psalmissa se, että Kristus on Jumalan Poika, esitetään korostaen hänen hallintavaltaansa. Sa-

nojen ”sinä olet minun Poikani...” jälkeen psalmi jatkuu heti: ”Ano minulta, niin minä annan pakanakansat sinulle perinnöksi ja maan ääret omiksesi”. (Ps. 2:8) Psalmi kuvaa Jumalan voidellun kuninkaan, siis Messiaan eli Kristuksen valtaa.

Kristuksen valtaa korostetaan Jumalan valtakunnan vihollisia vastaan. Psalmi alkaa sanoilla: ”Miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia ajattelevat? Maan kuninkaatt nousevat, vallanpitäjät yhdessä neuvottelevat HERRAa ja hänen Messiastaan vastaan”. (Ps. 2:1–2) Apostolien teoissa alkuseurakunta rukoili näillä sanoilla jouduttuaan vainon kohteeksi. (Apt. 4:24–30)

Joulun rauhan keskellä vietetään tapaninpäivää ja viattomien lasten päivää. Iloisen juhlan keskellä muistetaan ensimmäistä marttyyria ja Kristukseen kohdistuneen vainon tähden kuolleita lapsia.

Halki historian hallitsijat ovat ahdistaneet ja vainonneet kristittyjä. Maan kuninkaatt ovat nousseet ja vallanpitäjät yhdessä neuvotelleet,

mutta eivät ihmisiä, vaan tosiasiasa Jumalaa ja hänen Voideltuaan eli Kristustaan vastaan. Joulu koittaa monille kristityille tänäkin vuonna ahdistuksen keskellä. Moni viettää Kristuksen syntymän muistoa vankilassa tai omaisensa menettäneenä – uskonsa tähden. Psalmi kuitenkin vakuuttaa, että Jumalan kansan viholliset eivät tule koskaan hävittämään sitä. Heidän raivonsa on turha. Ihmisten vastustuksesta huolimatta Jumala on asettanut kuninkaansa Siioniin, pyhälle vuorelle. (Ps. 2:6)

Toisen psalmin mukaan voideltu kuningas hallitsee pakanakansoja. Jumalan Poika johdattaa kansojen vaiheita. Hän kukistaa ja hän korottaa. Jeesus käyttää ihmisluontonsa puolesta jumalallista maailmanhallintaa ja ohjaa maailman kohtaloita. Hänen hengellinen hallintansa ja valtakuntansa leviää evankeliumin kautta.

Vanhan Testamentin Messias-teksteissä kulkee kuitenkin vahvasti mukana myös ajatus, että Messias

tulee musertamaan Jumalan kansan viholliset. (Ps. 2:9) Ilmestyskirjan näyissä kuvataan viimeinen taistelu hyvän ja pahan välillä, jossa Kristus-kuningas lyö lopullisesti kaikki Jumalan ja hänen Voideltunsa vastustajat.

Vielä ei kuitenkaan tarvitse alisua Kuninkaan rautaisen valtikan (Ilm. 19:5) edessä niin kuin viimeisenä päivänä. Kristus on tullut luoksemme viattomana lapsena ja Vapahtajana. Vielä on armonaika, ja kutsu Kristuksen valtakuntaan on voimassa hänen vihollisilleen. Toinen psalmi kehottaakin: Tervehtikää Poikaa suudelmalla, ettei hän vihastuisi ettekä te hukkuisi tiellänne. Sillä lyhyen ajan jälkeen hänen vihansa syttyy. (Ps. 2:12) Tervehdimme Poikaa, kun toivotamme hänet tervetulleeksi Vapahtajanamme. Näin kehoitetaan monissa joulun ja adventin ajan virsissä. Silloin emme ole sen vihan alla, joka kohtaa Jumalan vastustajia Kristuksen palatessa.

Vesa Hautala

Miksi juhlimme joulua joulukuun 25. päivänä?

Nautin sukuhistorian tutkimisesta. Voin löytää monia mielenkiintoisia esi-isiä ja muistoja. Kuitenkin mitä kauemmas menneisyyteen yritän päästä tutkimuksissani, sitä vaikeammaksi tarkkojen syntymäaikojen löytäminen käy. Syntymäpäivämääriä voi löytyä useita. Vielä vaikeampaa on Herramme Jeesuksen Kristuksen syntymäpäivän määrittäminen. Juhlimme kyllä joulua 25. joulukuuta, mutta syntyikö Jeesus todella sinä päivänä?

Ilmeellisesti voimme jäljittää Jeesuksen sukuperää Vanhasta testamentista, mutta hänen syntymänsä suhteen mitään tiettyä päivää, kuukautta tai vuosilukua ei ole annettu Raamatussa. Miksi siis juhlimme sitä joulukuun 25. päivänä? Jopa alkukirkon kristityt olivat eri mieltä siitä, milloin sitä pitäisi juhla! Jotkut myös uskovat, että Jeesuksen syntymä ei todennäköisesti tapahtunut kalenterimme laskutavan mukaisesti, vaan hieman aiemmin, joskus vuosien 2 eKr. ja 7 eKr. välillä. Tosiasiassa useimmat oppineet ovat epävarmoja Kristuksen syntymän todellisesta päivästä.

Ensimmäinen maininta siitä, että joulua juhlittiin joulukuun 25. päivänä, on vuodelta 336, Rooman keisarin Konstantinuksen ajalta (hän oli ensimmäinen kristitty Rooman keisari). Muutama vuosi myöhemmin paavi Julius I julisti virallisesti, että Jeesuksen syntymistä juhlittaisiin joulukuun 25. päivä. Hänellä oli tiettyjä syitä tehdä niin.

Monet varhaiset Rooman valtakun-

nan piiriin kuuluneet kulttuurit palvelivat aurinkoa. Koska he tunnustivat riippuvuutensa auringon vuotuisesta kierrosta, he juhlivat talvipäivänseisausta joulukuussa, jolloin päivät ovat lyhyimpiä.

Roomalaista juhlaa Saturnaliaa vietettiin joulukuun 17. ja 23. päivän välillä, roomalaisen jumalan Saturnuksen kunniaksi. ”Voittamattoman auringon” –syntymäpäivää (dies natalis solis invicti) juhlittiin joulukuun 25. päivänä (jolloin roomalaisten mielestä talvipäivänseisaus tapahtui). Osana juhlaan pakanat rakensivat kokkoja antamaan auringolle jumalavoiman. Kun kävi ilmeiseksi, että päivät pidentyivät, siitä oli suuri ilo.

Pohjois-Euroopan keltit ja skandinaavit juhlivat omaa, mahdollisesti saturnaaleista periytyvää juhlaansa, joulukuun 21.–23. päivinä, siis talvipäivänseisauksen aikaan.

Norjalaiset kutsuivat juhlaa nimellä Jule (englanniksi 'Yule', ruotsiksi 'Jul' ja suomeksi 'joulu'). Juhlaa vietettiin joulukuun 25. päivästä tammikuun 6. päivään asti. Jule oli Thorin, skandinaavisen ukkosen jumalan, juhla. Silloin juhlittiin myös valon paluuta ja uuden elämän alkua.

Rooman kirkonjohtajat päättivät juhlaa Kristuksen syntymää talvipäivänseisauksen aikaan yrityksenä kristillistää näitä suosittuja pakanallisia juhlia. Valitettavasti enimmäkseen heidän yrityksensä eivät pystyneet saamaan ihmisiä uuteen uskoon ja pakanalliset juhlallisuudet jatkuivat.

Nykyään löydämme sekoitelman pakanallisia ja kristillisiä aineksia, jotka muodostavat modernin joulujuhlamme.

Tänään kirkko on huolissaan siitä, miten voimme tehdä Kristuksen ja hänen syntymäpäivänsä tiettäväksi modernille, pakanalliselle maailmalle. Maailma on täysin hylännyt Jumalan; se haluaa juhlia joulua, mutta ei näe siinä Kristusta. Meidän Vapahtajamme syntymistä kunnioittavan Lutherin virren ”Enkeli taivaan lausui näin” sijasta radio ja televisio soittavat ”Petteri Punakuonoa”.

Kaikkien näiden syiden tähden meidän tulee jatkaa joulun juhlamista käymällä kirkossa ja kuulemalla, että Jeesus syntyi meille. Emme tiedä tarkkaa päivää, milloin Jeesus syntyi, mutta meillä on selvä syy juhlia hänen syntymäpäivänsä: kaikki, mikä on Jeesuksen, on meidän. Hän on meidän Vapahtajamme synneistä. Hän syntyi vapauttamaan meidät synnistä, kuolemasta, perkeleestä ja kaikesta onnettomuudesta. ”Teille on syntynyt ... Vapahtaja.” Hän on meidän Vapahtajamme, joka vapautti meidät perkeleen

vankeudesta; perkeleen tahto on johtaa meitä syntiin ja epäuskoon, kiusata elämäämme syyllisyydellä, epätoivolla, ja vaikuttaa onnettomuutta elämässämme. Meille on syntynyt sellainen Vapahtaja, joka on lunastanut meidät siltä, jonka halu on kiduttaa sekä sielua että ruumista ja johtaa iankaikkiseen kuolemaan. ”Teille”, enkeli sanoo, ”teille, joita tämän maailman ruhtinas on pitänyt vangittuna tämän vahingollisen, pahan, myrkyllisen hengen alla, teille on syntynyt Vapahtaja.”

Näkeekö epäuskoinen ympäröivä maailma meidän kerääntyvän joukolla Jumalan huoneeseen joulukuun 25. päivä? Ymmärtäväkö he, että tämä aika on hyvä syy suureen ilon juhlaan? Käsittevätkö he, että Kristus on juhlamme syy? Saavatko pakanat ja kaikki epäuskoiset ympärillämme kutsumme tulla kuulemaan ja juhlimaan Jeesuksen syntymistä? Juuri niin kuin neljännen vuosisadan kirkolla, STLK:ssa, kutsumuksenamme ja velvollisuutenamme on tunnustaa Kristusta, olla Jumalan välineitä ihmisten tuomisessa pois hengellisestä pimeydestä. Huolimatta niin monista joulukuun perinteiden pakanallisista juurista, ja siitä, voimmeko olla varmoja, että Jeesus syntyi joulukuun 25. päivänä, tavoitteenamme on kääntää kaikkien ihmisten silmät todelliseen joulun Luojaan ja Kristukseen. Maailman valkeus on tullut. Joulunaika ja -juhla antavat kirkolle loistavan mahdollisuuden julistaa hyvää uutista – että ihmiset voivat tulla vanhurskaiksi ja saada rauhan Jumalan kanssa uskon kautta hänen Poikaansa, Jeesukseen Kristukseen, joka syntyi pelastamaan meidät.

Edward Brockwell

Jumala ei hylännyt luomakuntaa, vaan korotti sen tulemalla ihmiseksi

Synti vallitsee luotua maailmaa. Synti on Jumalan ja ihmisen välinen asia, mutta sillä on vaikutuksensa myös muuhun luomakuntaan. Luomakunta on "alistettu turhuuden alle" ihmisen tahdosta, joka asetettiin sen hallitsijaksi. (Room. 8:20) Syntiinlankeemuksessa ihmisen väärä tahdonratkaisu alisti koko luomakunnan kärsimyksen, hajoamisen ja epäjärjestyksen tilaan.

Aineellinen todellisuus ei kuitenkaan ole muuttunut pahaksi. Luomakunnalla on yhä suuri arvo. Maailma on edelleen Jumalan luoma ja hänelle rakas. Jumalan rakkaus tekee sen arvolliseksi. Jumala osoitti rakkautensa luomakuntaansa kohtaan tulemalla itse luoduksi ihmiseksi. Samalla hän ikään kuin korotti luomakunnan: Vanhan Testamentin Jerusalemi sai kunnian, koska Jumala oli sen keskellä temppelissään läsnä, mutta nyt koko luomakunta on saanut kunnian, koska Jumala on kävellyt ihmisenä maan päällä.

Jumala ei arkaillut niin sanotusti liata käsiään meidän pelastamisemme työssä. Jumalan Poika syntyi synnin turmelemaan maailmaan, eli ja kuoli yhdessä luotujensa kanssa. Jumala ei hylännyt luotujaan, vaan Poikansa kuolemalla lunasti meidät. Se merkitsee vapautumista synnin vallasta. Jeesus nousi ylös uuden luomakunnan esikoisena, synnistä ja kuolemasta vapaana. Siinä on koko maailman uudistuksen alku. Kerran uskovat nousevat niin kuin Kristus, ja luomakunnan turmelus päättyy. Niin kuin Kristus astui korotuksen tilaan ylösnoustessaan, niin myös uskovat nousevat kunniaan. Koko luomakuntakin ikään kuin korotetaan, kun Jumala uudistaa maailman ja luo "uudet taivaat ja uuden maan, joissa vanhurskaus asuu". (Jes. 65:17, 2 Piet. 3:13)

Sanan ja sakramenttien kautta Jumala antaa meille uskon ja tekee meidät pelastuksesta osallisiksi. Jeesus tulee luoksemme niiden kautta. Edelleen Jumalan Poika tulee ihmisten keskelle. Sakramenteissa hän pyhittää käyttöönsä aineen. Jumala ottaa aineelliset asiat käyttöönsä pelastuksen työssään. Inhimilliset ravintoaineet, leipä ja viini, nousevat arvoon arvaamattomaan, kun ne ehtoollisessa ovat Kristuksen ruumis ja veri. Elämän peruselementti, vesi, tulee ikuisen elämän välittäjäksi kasteessa. Jumala yhdistää sanansa aineelliseen todellisuuteen antaakseen meille elämän. Näin hän korottaa aineellisen luomakunnan käyttämällä sitä ikuisen, hengellisen elämän lahjoittamiseen. Luotu aine saa palvella itseään suurempaa tarkoitusta, kun Jumala käyttää sitä ikuisen, pyhän tahtonsa välikappaleena.

Jumalan pelastustoiminnasta luomakunnassa ja sen hyväksi on seurauksia sille, miten ajattelemme aineellista elämäämme. Pelastus koskee ruumista ja sielua. Emme pelastu vain aineettomina henkinä, vaan ruumiillisina ihmisinä. Ruumis nousee ylösnousemuksessa kunniaan Kristuksen tähden.

Niinpä elämme pelastusta todeksi ruumiissamme. Hillitsemme ruumiissa vaikuttavia pahoja haluja. Käytämme ruumistamme Jumalan kunniaksi ja lähimmäisen hyväksi. Palvelemme lähimmäistämme ruumiin tarpeissa. Teemme sen ruokkimalla, vaatettamalla, antamalla suojaa, hoitamalla lähimmäistä sairauksissa jne. (vrt. Matt. 25:35–36) Käytämme luomakuntaa Jumalan kunniaksi, kun palvelemme sen lahjoilla lähimmäistämme.

Vesa Hautala

Missä mielessä Jeesus on Iankaikkinen isä (Jes. 9:5)?

Yksi Jeesukselle kuuluvista nimistä Vanhan testamentin ennustuksissa on Iankaikkinen isä (Jes. 9:5). Muut samassa jakeessa mainitut Vapahtajan nimet ovat Ihmeellinen neuvonantaja, Voimallinen Jumala ja rauhanruhtinas. Jakeen alussa sanotaan Vapahtajasta myös: ”Lapsi on meille syntynyt, Poika on meille annettu.”

Miten tässä yhteydessä on ymmärrettävä nimitys Iankaikkinen isä? Merkitseekö se, että Jeesus olisi sama persoona kuin Isä? Tällainen väite liittyy modalismiin, jonka mukaan Kolmiykseyden persoonat olisivat vain saman persoonan eri ilmenemismuotoja eivätkä todellisuudessa eri persoonia.

Yllä mainittu väite on kuitenkin väärä, eikä siis myöskään Jes. 9:5:ssä käytetty sanonta sitä tue. Tämän jakeen Kristusta koskevat nimitykset liittyvät hänen valtakuntaansa ja hänen työhönsä. Luther opettaa Vapahtajan eroa Vanhan liiton kuninkaisiin nähden. Päinvastoin kuin Daavid ja Salomo toimivat vain oman aikansa, Kristus toimii valtakunnassaan jatkuvasti. Seurakunnassaan hän kasteen, sanan ja ehtoollisen välityksellä siittää ja ravitsee lapsiaan koko ajan. Hänen työnsä uskon synnyttämisen ja säilyttämisen merkityksessä on toistuvaa ja lakkaamatonta tämän ajan loppuun saakka. Näin hänen valtakuntansa toisaalta jatkuvasti laajenee ja varmasti säilyy niin kauan kuin aikaa on.

Kristuksen työllä armon valtakunnassa on myös iankaikkinen merkitys. Se usko, jonka Vapahtaja antaa sanan ja sakramenttien kautta, tuo syntien anteeksiantamuksen ja sen myötä iankaikkisen elämän jokaiselle uskovalle.

Sanapari Iankaikkinen isä kuvaa Jes. 9:5:ssä erityisesti Kristuksen pysyvää ja iankaikkisesti kestävästä työstä. Hän on kyllä samaa jumalallista olemusta kuin Isä. Tämä ei kuitenkaan poista sitä, että hän on eri persoona kuin Isä Jumala, kuten jakeen alussa esiintyvät sanat ”lapsi” ja ”Poika” osoittavat. Päinvastoin kuin maalliset hallitsijat, jotka ovat kuoleman alaisia, Kristus sovitustyönsä täyttämisen jälkeen johtaa ja varjelee valtakuntaansa iankaikkisesti.

Kimmo Närhi

Tapakristillisyydestä

Suomessa on hyvin yleinen tapa mennä jouluna kirkkoon, vaikka muuten ei vuoden aikana kävisi lainkaan kirkossa. Onko tämä hyvä vai huono asia? Voimme nähdä asiassa kaksi puolta. Ensinnäkin, ei tietenkään ole huono tapa mennä kirkkoon. Toki, sillä on oleellinen merkitys, minkälaiseen kirkkoon menee, toisin sanoen, kuuleeko siellä Jumalan sanan mukaista julistusta. Mutta joka tapauksessa, jumalanpalveluksessa käyminen hän on sinänsä hyvä tapa.

Ylipäänsä ei ole huono asia itsessään, jos jokin hengelliseen elämään liittyvä rakentava asia on tapana. Päinvastoin, jos on esimerkiksi tapa lukea Raamattua, tapa rukoilla, tapa käydä jumalanpalveluksessa, nämä ovat itsessään hyviä asioita. Kun on tullut tavaksi tehdä tällaisia asioita, silloin niitä tulee tehneeksi silloinkin kun ei huvittaisi tai jaksaisi. Näin tällaiset tavat voivat itse asiassa olla hyväksi hengelliselle elämälle ja uskolle. Jos on tapana olla armonvälineiden äärellä, niin se tietysti auttaa uskossa varjeltumisessa, koska juuri armonvälineiden kautta uskomme

vahvistuu, saa ravintoa ja pysyy yllä.

Mutta sitten on totta kai niin, että jos tällaisia asioita tekee vain tavan vuoksi, ei tavoista itsessään ole apua. Jos joku ei uskossa ota vastaan sitä Jumalan sanaa, jota hän lukee ja kuulee, ei siitä ole hänelle hyötyä. Hän ei Raamatun lukemisella tai jumalanpalveluksessa käymisellä voi itselleen millään tapaa ansaita pelastusta ja syntien anteeksiantamusta. Evankeliumin sana tarjoaa kaikille pelastusta, ja uskon kautta tämä pelastus otetaan vastaan. Mutta jos joku ei uskossa turvaudu evankeliumin sanaan jota hän lukee ja kuulee, jos joku ei uskossa turvaudu Kristuksen lupaukseen syntien anteeksiantamuksesta, jonka hän on Herran ehtoolliseen ja kasteeseen liittänyt, niin ei tällainen ihminen pelastu, vaan hän joutuu kadotukseen.

On siis niin, että sinänsä on hyvä asia, että on tapana mennä jouluna kirkkoon. Mutta pelkkä tavan vuoksi kirkkoon meneminen ei hyödytä mitään, jos ei uskossa ota vastaan sitä Jumalan sanaa, jonka kirkossa kuulee. Ja tietysti, jos on

tapana mennä vain jouluna kirkkoon, se yleensä kertoo siitä, että Jumalan sana ja Herran ehtoollinen eivät ole kyseiselle henkilölle tärkeitä asioita. Ja jos joku on uskossa ja käy vain kerran vuodessa jumalanpalveluksessa, hänen uskonsa on suuressa vaarassa. Aivan niin kuin emme selviä hengissä ilman ruokaa, niin ei uskommekaan säily elävänä ilman hengellistä ravintoa. Jos joku saa hengellistä ravintoa kerran vuodessa, on se aivan liian vähän. Tällainen ihminen on suuressa vaarassa menettää uskonsa.

Toki osalla kirkkomme jäsenistä on sellainen tilanne, että heidän paikkakunnallaan on mahdollista järjestää jumalanpalvelus vain muutamana kerran vuodessa. Tällöin hen-

kilökohtaisen hartaudenharjoituksen merkitys korostuu hyvin paljon. Silloin on entistä tärkeämpää luoda itselleen tapa lukea päivittäin Raamattua. Sunnuntaisin voi esimerkiksi lukea saarnakirjasta saarnan tai lukea tai kuunnella kirkkomme internet-sivuilta jonkin saarnan. Näin usko saa säännöllisesti ravintoa sellaisessakin tilanteessa, kun ei ole mahdollisuutta käydä säännöllisesti jumalanpalveluksessa.

Vaalikaamme siis hyviä tapoja, kuten Raamatun lukemista ja jumalanpalveluksessa käymistä, ei tavan vuoksi, vaan jotta saisimme uskollemme vahvistusta ja ravintoa ja näin varjeltuisimme uskossa iankaikkiseen elämään.

Dani Puolimatka

Johannes Kastaja kristityn esikuvana

Johannes Kastaja on erityinen henkilö raamatunhistoriassa. Hänestä oli ennustettu Vanhassa testamentissa. Hän syntyi vanhemmista, joille ei inhimillisen todennäköisyyden mukaan enää olisi ollut odotettavissa lasta.

Johannes Kastajan erityinen tehtävä oli kirkastaa Kristusta. Hänen parannussaanansa tarkoitus oli johdattaa kansa synnintuntoon ja näkemään se, että he tarvitsevat syntien anteeksiantamusta. Näin tapahtuikin monen osalta: ”He saivat kasteen häneltä Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä.” (Matt. 3:6) Niitä, jotka luottivat itseensä eivätkä katuneet syntejään, hän varoitti epäuskon tiestä.

Johanneksen erityinen merkitys Kristuksen edelläkävijänä tuli ilmi siinä, että hän ohjasi ihmisiä hänen luokseen. Kun hän näki Jeesuksen tulevan, hän osoitti häntä ja sanoi: ”Katso, Jumalan Karitsa, joka kantaa pois maailman synnin.” (Joh. 1:29) Johanneksen itsensä piti vähetä ja väistyä sivummalle, kun taas Vapahtajan merkityksen tuli kasvaa.

Johannes oli myös rohkea julistaja. Kun Herodes eli aviorikollisessa suhteessa veljensä vaimon kanssa, Johannes nuhteli häntä julkisesti. Tämän johdosta Johannes joutui vankilaan ja lopulta antamaan henkensä. Vankeusaikanaan Johannes lähetti kaksi opetuslastaan Jeesuksen luo kysymään, onko hän luvattu Messias vai pitääkö vielä odottaa jotakuta muuta. Tämän Johannes teki juuri siinä tarkoituksessa, että hän vähenisi ja Kristus kasvaisi. Toisin sanoen hän halusi virkansa mukaisesti vakuuttaa opetuslapsensa siitä, että luvattu Vapahtaja, Kristus, on tullut. Opetuslapset saivatkin nähdä ja kuulla Jeesuksen ihmeteoista, jotka täyttivät Vanhan testamentin ennustukset ja osoittivat hänet luvatuksi Vapahtajaksi.

Vaikka meillä ei ole samanlaista ainutkertaista tehtävää kuin Johannes Kastajalla, on hän jokaiselle kristitylle oivallinen esikuva. Hän eli vaatimattomissa oloissa, julisti katumuksen tarkeyttä ja toi esille synnissä elämisen vaarallisuuden, vaikka joutui kärsimään noista sanoistaan. Koko hänen julistuksensa tarkoitus oli ohjata ihmiset uskomaan Jeesukseen luvattuna Vapahtajana ja näin omistamaan iankaikkinen elämä. Kaikessa tässä Johannes itse halusi vetäytyä sivuhenkilön asemaan ja julistaa Kristusta sekä syntien anteeksiantamusta hänessä.

Kimmo Närhi

Apostoli Johanneksen päivä

Apostoli Johanneksen päivää vietetään 27.12. Se on kolmas joulupäivä. Päivä on jäänyt paljon unohduksiin Suomessa. Viattomien lasten päivä 28.12. on säilynyt paremmin, vaikka sitäkään ei yleensä enää ajatella neljäntenä joulupäivänä.

Kirkkovuodessamme ei ole kovin montaa Raamatun pyhille omistettua juhlaa. Joku saattaa miettiä, miksi luterilaiset ylipäänsä viettävät tällaisia kirkollisia juhlapäiviä.

Luterilaisissa tunnustuskirjoissa Augsburgin tunnustus opettaa pyhien muistelusta: ”voimme julkisesti muistaa pyhiä, jotta oppisimme kukin kutsumuksemme mukaisesti seuraamaan heidän uskoaan ja hyviä tekojaan.” Augsburgin Tunnustuksen Puolustuksen mukaan on kolme hyväksyttävää tapaa kunnioittaa pyhiä. Ensimmäinen on kiitos. Toinen tapa on Jumalan heitä kohtaan osoittaman hyvyyden ja armon muisteleminen.

Kolmas tapa on pyhien uskon ja hyveiden jäljitteleminen.

On siis hyvää ja hyödyllistä muistaa uskon esikuvia. Siksi apostoli Johanneksen päivää ja muita vastaavia päiviä vietetään myös luterilaisessa kirkkovuodessa.

Apostoli Johanneksen muisteleminen sopii hyvin joulun aikaan. Hänen evankeliuminsa alussa on ”Johanneksen joulu-evankeliumi” (Joh. 1:1–14) Se on yksi joulupäivän evankeliumiteksteistä. Siinä missä muut evankelistat aloittavat kertomuksensa Jeesuksen kasteesta, hänen syntymästään tai hieman sitä edeltävistä tapahtumista, Johannes aloittaa evankeliuminsa iankaikkisuudesta. ”Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala – – hänen kauttaan luotiin kaikki, mikä on luotu – – Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. – – Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt; Ainosyntyinen Poika,

joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut.” (Joh. 1:1,3,14,18)

Johannes - enemmän kuin kukaan muu evankelista - käsittelee Isän ja Pojan ainutlaatuista suhdetta. Johanneksen päivän viettäminen jouluna muistuttaa, kuka Neitsyt Mariasta syntynyt Jeesus on: Jumalan iankaikkinen Sana, joka on Isän helmassa ja hänen rinnallaan ikuisuudessa. Jumalan Poika, iankaikkisuudessa Isästä syntynyt, Jumala Jumalasta, on syntynyt ihmiseksi Neitsyt Mariasta. Joulun sanoma saa syvyytensä tästä.

Johannesta nimitetään myös rakkauden apostoliksi. Johannes kirjoittaa paljon rakkaudesta, sekä Jumalan rakkaudesta ihmisiin että Kristuksen seuraajien

keskinäisestä rakkaudesta. Ihmiseksi syntyneessä Jumalan Pojassa, Vapahtajassa, opimme tuntemaan, mitä rakkaus on. Kristuksen syntymä on Jumalan valtava rakkaudenosoitus ihmisiä kohtaan. Jumalan rakkaus Kristuksessa innoittaa meidät rakastamaan. ”Maassa rauha ihmisten kesken, joihin hänellä on mieli-suosio!”, julistivat enkelit Jeesuksen syntyessä. Joulun juhla, jonka yhteydessä sopii muistella Johannesta, joka talletti Jeesuksen sanat ”Niin on Jumala maailmaa rakastanut...” (Joh. 3:16) ja kirjoitti: ”tämä on se sanoma, jonka olette kuulleet alusta asti, että meidän tulee rakastaa toisiamme”. (1 Joh. 3:11)

Vesa Hautala

Miksi muistamme jouluna marttyyreja?

Joulun vieton aikana on kaksi päivää, jolloin muistelemme niitä, jotka Kristuksen vastustajat ovat surmanneet. Toista joulupäivää eli tapaninpäivää vietetään diakoni Stefanuksen muistoksi. Hänet surmattiin evankeliumin saarnan tähden. Neljäs joulupäivä 28.12. on viattomien lasten päivä. Sitä vietetään Betlehemin ja lähiseutujen lastensurman muistoksi. Tämän laittoi toimeen kuningas Herodes kuultuaan, että juutalaisten kuningas oli syntynyt.

Näiden muistopäivien aihe näyttää olevan kaukana siitä ilosta ja rauhasta, jonka yleensä joulujuhlaan liitämme. Voimme kysyä, miksi nämä päivät liittyvät joulunaikaan. Viattomien lasten päivään liittyy läheisesti Kristuksen maailmaan tulemiseen. Stefanus toi saarnassaan esiin sen, että Jumala oli monin tavoin läpi koko Vanhan testamentin antanut ja uudistanut lupauksen Kristuksesta, joka oikeana aikana oli tullut maailmaan. Myös Jumalan sanan vastustus oli toteutunut moninkertaisesti, ja se huipentui Kristuksen surmaamiseen. Näin saarnatessaan Stefanus joutui juutalaisten vihan kohteeksi, ja hänet kivitettiin. Hän sai myös nähdä taivaat auenneina ja Jeesuksen seisovan Isän oikealla puolella. Vapahtajan esikuvan mukaan Stefanus myös rukoili surmaajiensa edestä.

Tapaninpäivä ja viattomien lasten päivä muistuttavat siitä, että evankeliumi on epäuskoisen maailman hyökkäyksen kohteena. Näin on ollut Vanhan testamentin

ajoista alkaen. Vainot kärjistyivät Kristuksen surmaamiseen, mutta eivät suinkaan rajoitu siihen. Stefanuksen kuolema ja Betlehemin lastensurma muistuttavat maailman vihasta ja siitä, että Kristuksen seuraajan osaan kuuluu myös valmius kärsimykseen uskon tähden.

Toisen ja neljännen joulupäivän sanomat muistuttavat myös siitä, että evankeliumi on aina samanlainen eikä Jumalan valtakunta häviä. Herodes pyrki saamaan Kristuksen surmatuksi, mutta ei onnistunut. Äärimmillään raivostuneiden juutalaisten tarkoitus oli Stefanuksen surman myötä vaientaa evankeliumi. Stefanus sai lähteä tästä ajasta Jeesukseen turvaten ja autuuden omistaen. Evankeliumin kaikkia koskeva luonne heijastuu myös hänen rukouksessaan vastustajiensa puolesta. Niiden joukossa, jotka hyväksyivät Stefanuksen surmaamisen, oli myös apostoli Paavali, jolle Jeesus myöhemmin ilmestyi ja jonka hän otti apostolikseen.

Jumalan Poika syntyi ihmiseksi antamaan henkensä syntisten puolesta. Tämä hänen evankeliuminsa pysyy läpi kaikkien vainojen ja vainennusyritysten. Vapahtajan armo ja hänen evankeliuminsa luonne kaikkia koskevana ei muutu, vaan sitä julistetaan ihmisille uskottavaksi viimeiseen päivään saakka. Näin muistamme henkensä antaneita uskon esikuvina ja sellaisina, jotka laittoivat turvansa yksin Kristukseen, joka on voittanut synnin ja kuoleman vallan.

Kimmo Närhi

Joulu läpi kirkkovuoden

Jouluaika alkaa jouluaatosta 24.12. Seuraavana päivänä, 25.12., on joulupäivä. Silloin juhlimme luonnollisesti Vapahtajamme syntymää. Toinen joulupäivä eli tapainpäivä on 26.12. Sitä vietetään ensimmäisen marttyyriin Stefanuksen muistoksi. 28.12. on viattomien lasten päivä, jolloin muistetaan Beethlehemissä Herodeksen murhaamia lapsia.

Uudenvuodenpäivänä muistetaan Jeesuksen ympärileikkausta, sillä uudenvuodenpäivä on kahdeksas päivä joulupäivästä, ja juutalaiset poikalapset tuli ympärileikata kahdeksantena päivänä. Samana päivänä keskitymme myös Jeesuksen nimen merkitykseen.

Loppiaista vietetään 6.1. Itämaan tietäjien muistoksi. Loppiaista onkin kutsuttu myös ”pakainin jouluksi”. Loppiaisen muistuttaa meitä siitä, että Jumalan Poika ei tullut ihmiseksi pelkästään Israelin kansan tähden, vaan koko maailman tähden. Kristus on koko maailman Vapahtaja.

On myös kolme muuta pyhää, jotka liittyvät jouluun, vaikka eivät ajallisesti sijoitukaan joulun aikaan. Kynttilänpäivänä, jota vietetään n. 40 päivää joulun jälkeen, muistetaan sitä, kun Maria ja Joosef toivat Mooseksen lain mukaisesti Jeesuksen temppeliin. Siellä hänet kohtasi Simeon, joka siunasi

Jeesus-lapsen ja ylisti Jumalaa siitä pelastuksesta, jonka hän oli valmistanut kaikille kansoille ja antanut Kristuksen valoksi Israelille ja pakanoille.

Marianpäivänä tai Marian ilmestyspäivänä muistetaan sitä, kun enkeli Gabriel ilmoitti Marialle, että hän tulisi raskaaksi ja synnyttäisi pojan. Päivää vietetään yleensä 25.3. tai sen jälkeisenä sunnuntaina (paitsi jos palmusunnuntai siirtää sen viikon aikaisemmaksi, niin kuin ensi vuonna), eli noin yhdeksän kuukautta ennen joulupäivää. Ajatus tässä on tietysti se, että kun Maria kuuli enkelin tervehdyksen raskaaksi tulemisesta hän tuli raskaaksi Pyhästä Hengestä ja synnytti yhdeksän kuukautta myöhemmin Jeesuksen.

On vielä yksi pyhäpäivä, jota ei ihan heti mieltäisi jouluun kuuluvaksi, nimittäin juhannus. Juhannusta vietetään Johannes Kastajan syntymän muistoksi. Perinteisesti sitä on vietetty 24.6., eli n. kuusi kuukautta ennen joulupäivää. Tämä perustuu siihen, että Luukkaan evankeliumissa meille kerrotaan, että Johannes syntyi kuusi kuukautta ennen Jeesusta. Näin juhannus itse asiassa osoittaa kohti tulevaa joulua. Nykyään juhannusta vietetään kesäkuun 19. päivää seuraavana lauantaina.

Dani Puolimatka

Jekonjan kirous

”Niin totta kuin minä elän, sanoo HERRA: olkoon Konja, Joojakimin poika, Juudan kuningas, vaikka sinettisormus oikeassa kädessäni, sillä siitäkin repäisen sinut irti. Annan sinut niiden käsiin, jotka etsivät henkeäsi, niiden käsiin, joita sinä kauhistut: Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, ja kaldealaisten käsiin. Sitten heitän sinut ja äitisi, joka on sinut synnyttänyt, vieraalle maalle, missä ette ole syntyneet, ja sinne kuolette. Mutta siihen maahan, jonne heidän sielunsa haluaa palata, he eivät pala. Onko sitten tämä mies, Konja, tarpeeton, rikottu astia? Minkä tähden hänet ja hänen jälkeläisensä on heitetty pois, viskattu pois maahan, jota eivät tunne? Maa, maa, maa! Kuule HERRAN sana! Näin sanoo HERRA: Kirjoittakaa tämä mies lapsettomaksi, mieheksi, jolla ei ole onnea elinpäivinä. Sillä kenellekään hänen jälkeläisistään ei tule sitä onnea, että hän istuisi Daavidin valtaistuimella ja hallitsisi vielä Juudaa.” (Jer. 22:24–30)

Miten tämä raamatunkohta liittyy Jeesukseen? Konja on sama henkilö kuin Jekonja, joka mainitaan Jeesuksen sukuluettelossa (Matt. 1:12). Tämän perusteella erityisesti juutalaiset pyrkivät joskus osoittamaan, että Jeesus ei voi olla Messias, sillä Jeremian kirjan kohdassa sanotaan, että Konjan jälkeläiset eivät tule hallitsemaan Daavidin valtaistuimella. Ja jos kerran Jeesus on Konjan jälkeläinen, hän ei voi olla Messias, joka hallitsee Daavidin valtaistuimella.

Löysin tähän kysymykseen kolme mahdollista selitystä. Jotkut huomauttavat, että Matteus esittää Jeesuksen sukuluettelon Joosefin puolelta, ja Joosefhan ei ollut biologisesti Jeesuksen isä. Näin Jekonjan kirous ei koskisi Jeesusta.

Toiset sanovat, että Jekonjan kirous koski varsinaisesti vain hänen poikiaan, ei kaikkia jälkeläisiä. Parhain selitys minusta on kuitenkin se, että Jekonja tuli katumukseen ja kirous häntä kohtaan peruutettiin. Meillä on tästä Raamatussa joitakin viitteitä. Meille kerrotaan ensinnäkin Joojakinista, joka on sama henkilö kuin Jekonja: *”Mutta kolmantenakymmenentenäseitsemäntenä vuotena siitä, kun Joojakin, Juudan kuningas, oli viety karkotukseen, kahdennessatoista kuussa, kuukauden kahden-*

tenakymmenentenä viidentenä päivänä, korotti Evil-Merodak, Baabelin kuningas, samana vuonna, jona hän tuli kuninkaaksi, Juudan kuninkaan Joojakinin pään ja päästi hänet vankilasta. Hän puhutteli häntä ystävällisesti ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi muiden kuninkaiden istuimia, jotka olivat hänen luonaan Baabelissa. Hän vaihtoi pois vanginpuvun ja aterioi aina hänen luonaan, niin kauan kuin eli. Hän sai Baabelin kuninkaalta elatuksensa, vakinaisen elatuksen, mitä kunakin päivänä tarvitsi, kuolinpäiväänsä asti, niin kauan kuin eli.” (Jer. 52:31–34)

Tämä kohta antaa jotain viitettä siitä, että Jekonja olisi katunut syntejään ja näin kirous häntä kohtaan olisi otettu pois. Selkeästi tämä käy kuitenkin ilmi Haggain kirjasta: *”Sinä päivänä – tämä on HERRAn Sebaotin sana – otan sinut, palvelijani Serubbaabel, Sealtielin poika, sanoo HERRA, ja panen sinut ikään kuin sinettisormukseksi. Sillä sinut olen valinnut. Tämä on HERRAn Sebaotin sana.”* (Hagg. 2:23)

Serubbaabel oli Jekonjan pojanpoika. Jekonjalle annetun kirouksen yhteydessä Jumala oli sanonut Jekonjasta, että vaikka hän olisi sinettisormus Jumalan kädessä, siitäkin Jumala repäisisi hänet pois. Nyt Jekonjan pojanpojasta Jumala sanoo, että Jumala panee hänet ikään kuin sinettisormukseksi. Vielä Jumala sanoo, *”sillä sinut olen valinnut”*. Tämä vaikuttaa selkeästi siltä, että Jekonjalle annettu kirous ei enää koske hänen pojanpoikaansa Serubbaabelia.

On mielenkiintoista, että myös juutalaisista rabbiinisista lähteistä löytyy samankaltaisia selityksiä. Useat rabbit ovat todenneet, että Jekonja tuli katumukseen ja kirous häntä kohtaan otettiin pois. Löytyy jopa mainintoja siitä, että Messias tulee olemaan Serubbaabelin jälkeläinen. Niinpä jos joku juutalainen väittää, että Jeesus ei voi olla Messias koska hän on Jekonjan jälkeläinen, tämä on itse asiassa vastoin myös rabbiinista traditiota.

On joka tapauksessa Raamatun perusteella selvää, että oli syy siihen mikä tahansa, Jekonjaa kohdannut kirous ei ollut enää voimassa hänen pojanpoikansa Serubbaabelin kohdalla.

Dani Puolimatka

Adventtiharlaus

Adventinaikana keskitymme Kristuksen tulemiseen useasta eri näkökulmasta. Muistamme, kuinka Vanhan liiton aikana odotettiin tulevaa Vapahtajaa. Muistamme, kuinka Kristus tuli suorittamaan lunastustyönsä. Muistamme, kuinka Kristus tulee tänä päivänäkin luoksemme sanassa ja sakramenteissa. Ja muistamme, kuinka Kristus tulee kerran kunniassaan tuomitsemaan elävät ja kuolleet.

Koko ihmiskunta tarvitsee Vapahtajan. Kaikki ovat synnin ja kadotuksen alla. Siksi Jumala antoi jo Aadamille ja Eevalle lupauksen tulevasta Vapahtajasta. Tähän lupaukseen Vanhan liiton uskovat turvasivat. He odottivat tulevaa Vapahtajaa. Jumalan Poika tuli ihmiseksi, jotta hän voisi sovittaa koko maailman synnin. Hän tuli ansaitsemaan kaikille syntien anteeksiantamuksen. Kristus otti kantaakseen kaikkien synnit. Hän kärsi sen rangaistuksen, jonka me olemme ansainneet. Hän täytti Jumalan lain meidän puolestamme, koska me emme itse sitä pysty täyttämään.

Kristus ei ole enää näkyvällä tavalla maan päällä, mutta hän tulee luoksemme armonvälineissä, Jumalan sanassa, kasteessa ja ehtoollisessa. Niiden kautta meille lahjoitetaan Kristuksen lunastustyön hedelmät. Niiden kautta Jumala vaikuttaa ihmisessä uskon ja vahvistaa uskoa. Uskon kautta Kristukseen saamme omaksemme pelastuksen ja iankaikkisen elämän. Uskon kautta Kristuksen vanhurskauteen pukeutuneina me olemme Jumalan silmissä pyhiä ja puhtaita, vaikka vielä tämän elämän ajan synty riippuu meissä kiinni.

Siksi meidän ei myöskään tarvitse pelätä Kristuksen toista tulemusta. Koska Kristus on meidän vanhurskaudemme viimeisellä tuomiolla, me voimme olla varmoja, että me pääsemme iankaikkiseen elämään. ”Nyt ei siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat.” (Room. 8:1)

Rukoilkaamme: Rakas taivaallinen Isä, kiitos siitä, että lähetit Poikasi meille Vapahtajaksi. Kiitos että tänä päivänäkin Kristus tulee armonvälineissä luoksemme ja lahjoittaa meille syntien anteeksiantamuksen ja iankaikkisen elämän. Auta meitä aina uskossa turvaamaan Kristukseen, niin että voisimme viimeisellä tuomiolla kestää edessäsi ja nauttia iankaikkista autuutta taivaan kirkkaudessa. Aamen.

Dani Puolimatka

Jouluhartaus

Joulun sanomaan kuuluu, ettei Jumala väistänyt pahuutta ja kärsimystä. Hän antoi Poikansa maailmaan. Jeesus aivan kuin syöksi inhimillisen kärsimyksen keskelle. Sanavalinta voi tuntua vahvalta, mutta miten muutenkaan voisi kuvata rakkautta, joka päästikkaa antautuu vaaraan nähdessään rakkaansa uhattuna. Toki Jumalan pelastussuunnitelman ajallinen mittakaava oli tuhansia vuosia lupauksesta täyttymykseen. Ikuisuudesta käsin kärsimystämme tarkastelevalle Jumalalle tällä ei kuitenkaan ole merkitystä; virren sanat ”riensit tänne auttamaan” (VK 1938 14:2) kuvaavat asian oikein hyvin.

Jeesus sukelsi siihen kaaokseen, jota elämä langenneessa maailmassa on. Hän syntyi maailmaan, jossa nuori vaimo ajetaan synnyttämään karjasuojaan, vainoharhainen hallitsija järjestää pikkulasten joukkosurman ja nuoripari joutuu pienen lapsensa kanssa pakolaisiksi vieraaseen maahan.

Eikä Jeesus pelkästään tullut synnin keskelle, vaan hän itse aivan kuin upposi meidän synteihimme, tai paremminkin, upotti ne itseensä. Kristus kantoi maailman synnin. Hänet tehtiin meidän tähtemme synniksi ja hän tuli kiroukseksi meidän puolestamme. Hän kantoi syntimme ruumiissaan ristinpuuhun. Hänen haavojensa kautta syntihaavamme on parannettu ja rikkomuksemme sovitettu.

Voimme tuntea Jumalan, koska hän tulee keskellemme. Tunnemme hänet Jeesuksessa, ihmiseksi tullessa Jumalan Pojassa. Hän ilmoittaa meille Isän. Jumalan tuntemus ei ole pelkkää tietoa. Sellaisena se ei auttaisi meitä ollenkaan. Eikä Jumalan Pojan olisi tarvinnut tulla ihmiseksi pelkän tiedon saamista varten. Sen sijaan Jumalan tunteminen on Kristuksen läsnäoloa. Se on uskoa Kristukseen ja elämää hänen yhteydessään. Kristuksen kautta saamme syntimme anteeksi ja niin tunnemme Jumalan. Jeesus on syntynyt kaiken pimeyden keskelle sovittamaan syntimme. Jouluna juhlimme Jumalaa, joka on tullut luoksemme. Joulun Jumalan lupaus, että pahalla ei ole viimeistä sanaa ja synnit on annettu anteeksi. Kristus myös tulee toisen kerran ja asettaa kaiken kohdalleen; silloin ”saamme aina olla Herran kanssa.” (1 Tess. 4:17)

*Oi Jeesus synnyit maailmaan
neitsestä puhtahasta,
näin saavuit meitä auttamaan
synnistä, kuolemasta.
Näit syntimme sä kauhean,
näit meidän vaivaan hukkuvan,
liekkeihin kadotuksen.*

*Et voinut rakkaudessa
katsella kurjuuttamme,
sen tähden päätit voimallas
taistella puolestamme.
Et itseäs sä säästänyt,
on siitä meillä voitto nyt,
toit elon kuolos kautta*

(VK1938 14:1,2)

Vesa Hautala

Jeesuksen syntymä

"Tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustukselta lähti käsky, että koko maailma oli kirjoitettava veroluetteloihin. Tämä merkitseminen oli ensimmäinen ja tapahtui Kyreniuksen ollessa Syyrian maaherrana. Kaikki lähtivät luetteloihin merkittäviksi, kukin omaan kaupunkiinsa. Joosefin lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista, ylös Juudeaan, Daavidin kaupunkiin, jonka nimi on Beethlehem, hän kun oli Daavidin huonetta ja sukua, veroluetteloihin merkittäväksi Marian, kihlattunsa, vaimonsa kanssa, joka oli raskaana Tapahtui heidän siellä ollessaan, että Marian synnyttämisen aika täyttyi. Hän synnytti pojan, esikoisensa, kapaloit hänet ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa vierashuoneessa. *Enkeli ilmestyy paimenille*. Sillä seudulla oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa. Katso, heidän edessään seisoivat Herran enkelit, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja heidät valtasi suuri pelko. Mutta enkeli sanoi heille: "Älkää pelätkö; sillä katso, ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa. Tämä on teille merkinä: löydätte lapsen kapaloituna seimessä makaamassa." Yhtäkkiä enkelin kanssa oli suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat: "Jumalan on kunnia korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joihin hänellä on mielisuosio!" *Paimenet seimellä Jeesusta katsomassa*. Tapahtui, kun enkelit olivat menneet heidän luotaan taivaaseen, niin miehet, paimenet, puhuivat toisilleen: "Menkäämme nyt Beethleheemiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut ja minkä Herra meille ilmoitti." He menivät kiiruhtaen ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. Kun he tämän olivat nähneet, he ilmoittivat sen sanan, joka oli puhuttu heille tästä lapsesta. Kaikki, jotka sen kuullivat, ihmettelivät sitä, mitä paimenet heille puhuivat. Mutta Maria talletti kaikki nämä sanat ja tutkisteli niitä sydämessään. Paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikesta, minkä olivat kuulleet ja nähneet, kuten heille oli puhuttu." (Luuk. 2:1-20)

Uuden vuoden hartaus

Uuden vuoden kirkollisia aiheita on kaksi: Jeesuksen nimi ja hänen ympärileikkauksensa. Jeesuksen nimi on varmasti monille rakas aihe. Ehkäpä mieleen tulee Siionin kanteleen laulu ”On Jeesus nimi suloisin...”. Ympärileikkaus voi taas tuntua suorastaan kiusalliselta teemalta. Miksi sitä pitää muistella?

Jeesuksen ympärileikkausta muistellaan uutena vuotena tietysti siksi, että hänet ympärileikattiin Mooseksen lain mukaisesti kahdeksan päivän ikäisenä. Juhlan aiheen tästä tekee se, ettei hän tarvinnut ympärileikkausta itsensä tähden. Jumalan Poika on lain Herra. Mutta hän tuli alaiseksi meidän tähtemme. Raamattu sanoo: ”Mutta kun aika täyttyi, Jumala lähetti Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen, lunastamaan lain alaiset, että saisimme lapsen aseman.” (Gal. 4:4–5).

Kristuksen ympärileikkaus todistaa sinulle Jumalan ihmisrakkaudesta: tässä on nyt Jumalan Poika, joka sulasta armostaan otti Jumalan lain noudatettavakseen sinun edestäsi. Hän ei jättänyt piirtoakaan laista täyttämättä, jotta sinun ei tarvitsisi kelvata tekoinesi Jumalalle. Hän teki aivan kaiken puolestasi, jotta voit levätä siinä, että sinulla on Vapahtaja, joka on lunastanut sinut kaikista synneistäsi.

Saat aloittaa tämän uuden vuoden armon perustalla. Mennyt on mennyttä. Jumalan Pojan veri on pyyhkinyt kaiken synnin pois. Nyt voit katsoa kohti tulevaa luottaen siihen, että hänen armonsa kantaa sinua jokaisena elämäsi päivänä.

Rukoilkaamme: Rakas taivaallinen Isä, kiitos siitä, että lähetit Poikasi lunastamaan minut synneistäni. Kiitos siitä, että hän eli uskollisena tahdollesi ja sovitti minun uskottomuuteni. Minä pyydän sinua: anna Poikasi armon olla aina sydämeni turvana, niin että voin siitä iloiten vaeltaa käskyjesi tietä. Tätä rukoilen hänen nimessään. Aamen.

Mika Bergman

Historiallinen ilon päivä

Suomen evankelisluterilainen lähetysshiippakunta järjesti uskonpuhdistuksen 500-vuotisjuhlan kunniaksi keskustelutilaisuuden Helsingin Koinonia-keskuksessaan. Minulla oli mahdollisuus olla tapahtumassa mukana kommenttipuheenvuoron merkeissä.

Tilaisuus kokosi väkeä niin kansankirkon herätysliikkeistä kuin tunnustuksellisista seurakunnista ja kirkoista sen ulkopuoleltakin. Jo tämä teki päivästä erityislaatuisen, mutta se oli suorastaan historiallinen Seurakuntaliiton pastori Heikki Salon esityksen tähden.

Heikki kävi esityksessään läpi Seurakuntaliiton suhdetta Heino Pätiälän opetukseen siitä, ettei Kristus täyttänyt lakia meidän tähtemme. Esitys auttoi ymmärtämään syitä niille huolille, joita Pätiälällä oli Tunnustuskirjojen sovitussoppia kohtaan. Erityisen valaisevana pidin sitä, että Heikki kertoi, mistä Pätiälä halusi pitää ennen kaikkea kiinni: yksinkermaisesta raamatullisesta opetuksesta, joka seuraa Raamatun puhetapaa. Pätiälän painotusta voi hyvin sympatisoida, vaikka ei allekirjoittaisikaan sitä, millaisia johtopäätöksiä hän asiasta teki. Tämä oli oikeastaan myös Heikin esityksen keskeinen teesi. Hän korosti puheessaan sitä hyvää, mitä Pätiälä oli armokeskeisellä julistuksellaan antanut, mutta toi selkeästi ilmi sen, että toimivan kuuliaisuuden kieltämisessä Pätiälän ajatukset eivät ”osuneet maaliinsa”. Heikki toi avoimesti ilmi, missä hän näkee Pätiälän ajattelun ongelmat, vaikka pyrki tätä luonnollisesti ymmärtämään.

Esityksessään Heikki toi esille, että Seurakuntaliitto tunnustautuu nykyään Tunnustuskirjojen oppiin siitä, että Kristus on täyttänyt lain meidän edestämme.

Kommenttipuheenvuorossani halusin ennen kaikkea ilmaista iloni ja tukeni Seurakuntaliitossa on ollut rohkeutta miettiä uudelleen suhdettaan Pätiälän opetukseen. Ajattelen, että Suomen tunnustuksellisen kentän tulevaisuuden kannalta on erittäin tärkeää kaksi asiaa, jotka näkyvät Heikin puheessa: 1) Nöyryys Jumalan sanan edessä. On aina palatettava Raamatun ääreen ja koeteltava kaikki opetus sillä. 2) Halu ymmärtää toisia. Heikin esille nostamat Pätiälän murheet auttoivat ymmärtämään Seurakuntaliiton perustajaa. On muistettava, ettei väärä opetus nouse siitä, että joku tietoisesti opettaa väärin. Yleensä on kyse siitä, että korostetaan jotakin sinänsä hyvää asiaa toisten kustannuksella, ja tämä vie harhaan. On todella tärkeää, että kuuntelemme niitä, joiden kanssa olemme eri mieltä, ja otamme sekä sen hyvän, mistä he haluavat pitää kiinni, että heidän huolensa tosissaan.

Suomessa on yllättävän monta tunnustuksellista luterilaista seurakuntaa, jotka eivät ole yhteydessä toisiinsa. Opilliset erot ovat surun aihe. Siksi on erityisen rohkaisevaa, että Jumala antaa yksimielisyyden jossain opissa sinne, missä sitä ei ole ennen ollut. Tänä vuonna 31.10. oli monessa mielessä todellinen ilon päivä.

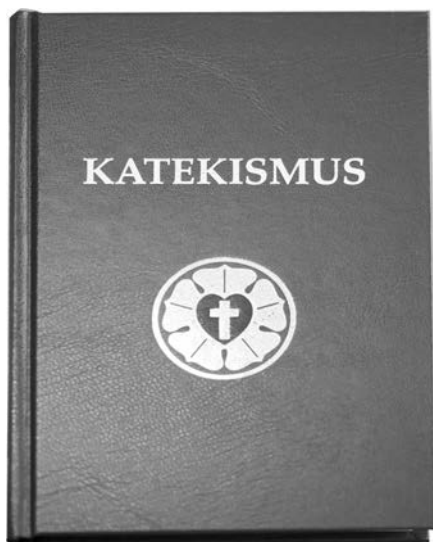
Mika Bergman

Uusi Katekismus uskonpuhdistuksen kunniaksi

Suomen evankelisluterilainen Lähetysshiippakunta on julkaissut uskonpuhdistuksen 500-vuotisjuhlavuoden kunniaksi uuden Katekismuksen. Kyseinen teos on oikeastaan Missouri-synodin vuoden 1999 katekismusselitys, johon on tehty pieniä muokkauksia Missouri-synodin vuoden 2016 katekismusehdotuksen pohjalta.

Meidän Kristinoppimme tuntevalle varmaankin ensimmäinen kokemus tämän Katekismuksen äärellä on tuttuuden tunne. Kummankin Katekismuksen taustalla vaikuttavat vahvasti Konrad Dietrichin 1500-luvun katekismusselitykset. Toki eri kirjoissa samat asiat käydään läpi hieman eri sanoin ja laajuudessa, joten ne parhaimmillaan voivat täydentää toisiaan. Tässäkin uudessa teoksessa on yhtä ja toista, mitä meidän Kristinoppimme ei käsittele.

Katekismus on sisällöltään erittäin laadukasta opetusta. Uskon perusteet tulevat selkeästi esille. Suomalaiseen laitokseen on vielä tehty oikein hyviä lisäyksiä. Näitä ovat esimerkiksi lyhyt opetus avioitosta ja homoseksuaalisuudesta, ehtoollisyhteydestä sekä siitä,

miten Katekismusta voi käyttää rukouselämässä.

Kun sain oman kappaleeni käsiini, aloin heti etsiä kirjasta niitä kohtia, joihin liittyen minulla on huolia Lähetysshiippakunnan opetuksen suhteen. Pohdin, onko Missourin katekismusta lähdetty muuttamaan. Iloitsin huomattuani, että Katekismus opettaa selkeästi Raamatun erehtymättömyyttä ja sanainspiraatiota. Luomisen pituuttakin opetetaan ihan Raamatun mukaan. Virkaopissa ei ollut moitittavaa. On todella hienoa, että sekä

uskon keskeisissä kysymyksissä että myös vähemmän keskeisissä opeissa oikea opetus leviää Katekismuksen kautta laajalle ainakin hiippakuntalaisten koteihin. Jumala suokoon, että se kantaa niissä hyvää hedelmää!

Yhden kohdan löysin, jossa suomenkielistä versiota on muokattu Lähetyshiippakunnan teologian valossa. Kohta käsittelee kastamattomana kuolleen pelastumista. Suomenkielinen Katekismus sanoo, että vain epäusko ansaitsee tuomion ja evankeliumin uskovista kastamattomina kuolleista, joiden ei ole ollut mahdollista saada kastetta, ”jää hyvä kristillinen toivo” (s. 176, kohta 251). Tässä ei ole sinällään mitään vikaa, mutta kun katsotaan Missouri-synodin alkuperäistä katekismusselitystä vuodelta 1991, huomataan, että kastamattomien kristittyjen pelastuksen varmuutta on heikennetty. Alkuperäisteos sanoo yksiselitteisesti, että nämä pelastuvat, ja

viittaa ristinryöväriin opetuksen tueksi. Missouri-synodin vuoden 2016 selitys taas ottaa perusteekseen 1 Piet. 1:23:n ja korostaa, että kastamattomat uskovat pelastuvat, koska he ovat uudestisyntyneet julistetun sanan kautta, kuitenkin painottaen, ettei tämän tule johtaa kasteen halveksimiseen. Se, että suomenkielistä laitosta on tässä kysymyksessä muokattu, olisi tullut tuoda selkeästi ilmi.

Voimme olla kuitenkin hyvin iloisia uudesta Katekismuksesta. Se on poikkeuksellisen hyvää suomenkielistä kristillistä opetusta. Meidän Kristinoppimme on kokonaisuudessaan laajempi ja perusteellisempi, joten meillä ei ole syytä vaihtaa kirjaa. Mutta meille kaikille, joille uskon perusteisiin syventyminen ei ole koskaan pahitteeksi, suosittelen lämpimästi tutustumista Lähetyshiippakunnan uuteen julkaisuun! Hinta on vain 10 euroa.

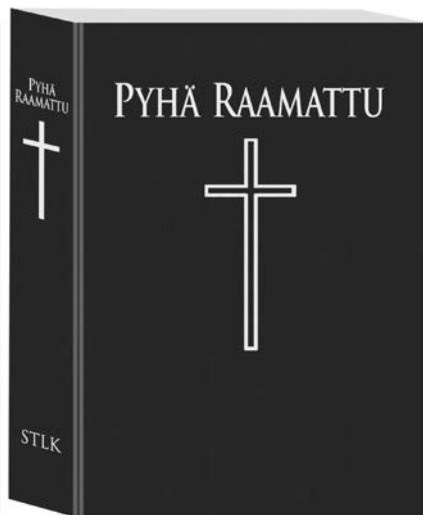
Mika Bergman

Uusi raamatunkäännös julkaistu!

Uskonpuhdistuksen juhluvuo-
den viettomme huipentui uskon-
puhdistusjuhlaamme Lahdessa
4.11. Kokoon-nuimme yhteen Ju-
malan sanan, ehtoollisen sakra-
mentin ja Lutherin teesien äärelle.
Juhlaa elävöittivät tavalliseen ta-
paan musiikkiesitykset. Aivan eri-
tyisenä ilon aiheena meillä oli tänä
vuonna se, että saimme julkaistua
uuden raamatunkäännöksemme
juhlan yhteydessä.

Uusi käännöksemme on pastori
Särelän tekemä. Kolmen vuoden
uurastuksen tuloksena käsissämme
on tarkka, mutta silti helppolukui-
nen käännös. Käytössämme olleen
kirkkoraamatun käännösvirheitä
on korjattu. Lisäksi uusi käännös
on korostetun Kristus-keskeinen.
Erityisesti Vanhan testamentin
väliotsikoinnin kautta tuodaan vah-
vasti esille se, kuinka kaikki Kir-
joitukset todistavat Kristuksesta.
Tämä näkyy jo aivan ensi sivuilla
siinä, että otsikoiden kautta lukijaa
huomautetaan siitä, että 1 Moos.
3:15 on ensimmäinen messiaslu-
paus ja 1 Moos. 3:21:ssa kuvataan
ensimmäinen uhri, jolla peitettiin
Aadamin ja Eevan alastomuus.
Näin alusta alkaen lukijalle teh-
dään selväksi, kuka on Raamatun
punainen lanka.

On Jumalan ihmeellistä hyvyyt-
tä, että pieni kirkkomme voi jul-

että hän antoi pastori Särelälle
voimia käännökseen tekemiseen!
Juhlan yhteydessä kääntäjälle an-
nettiin kiitoksena työstään kappale
käännöstä, mutta suurimman kii-
toksen tästä lahjasta voimme antaa
tutkimalla sitä ahkerasti.

Uuden käännöksen julkaisu on
mainio tilaisuus tarttua uudestaan
Raamattuun ja ottaa sen lukeminen
säännölliseksi tavaksi, jos se ei sitä
jo ole. Itse kunkin meistä on syytä
tutkistella omaa sydäntään ja ky-
syä: uskonko todella, että Raamattu
on Jumalan sana? Jos uskon, silloin
tämän on syytä näkyä käytännös-
säkin niin, että tutkin Raamattua
hartaudella ja haluan levittää sitä
muillekin.

Käännöksen hinta on 40 euroa.
Sitä saa tilattua STLK:n kirja-
myynnistä.

Mika Bergman

Lahjojen availua ja odottelua

Marraskuu lähenei loppuaan. Eevi odotti jo innokkaana joulua. Hän kyllä tiesi, että joulukuutakin elettäisiin vielä pitkään, ennen kuin juhla vihdoinkin koittaisi. Sen vuoksi Eevi aikoikin keksiä kaikenlaista tekemistä saadakseen ajan kulumaan nopeammin. Hän piti eniten sellaisista askareista, jotka myös liittyivät jollain tavalla jouluun. Siten hänestä tuntui, että joulukin olisi aina hieman lähempänä – vai oliko se hänen joulumielensä, joka lisääntyi? Eevi päätti, että kyse oli molemmista yhtä aikaa, ja ajatus tuntui hyvältä.

Nyt Eevi oli päättänyt pitää pikkuveljelleen Otsoille pyhäkoulua. Hän opetti joulusta. Otso oli vielä sen verran pieni, että Eevi piti häntä sylissä, kun hän näytti tälle kuvia lastenraamatusta. Kuvat olivatkin Otson mieleen. Varsinkin isokokoinen kuva, jossa oli kuvattuna Jeesus-lapsi seimessä neitsyt Marian, Joosefin ja paimenten ympäröimänä. Eevistä tuntui, että Otso kuunteli mielellään ja hän yritti parhaansa mukaan kuulostaa opettajalta.

– Ajattele, Otso, että jouluku on Jeesuksen syntymäpäiväjuhla. – Kuinkakohan monta vuotta Jeesus tänä jouluku täyttää? – Varmaan ainakin 2000 vuotta, Eevi jutteli. – Tuo ole totta. Miron ääni keskeytti Eevin opetuksen. – Ai mikä? Eevi kysyi yllättyneenä isoveljensä väitteestä, ja että tämä oli tullut paikalle kuuntelemaan. – Eihän Jeesuksella voi olla syntymäpäivää, koska hän on Jumala – Jumala on aina ollut olemassa, Miro selitti. – Sen takia ei voi tietää, kuinka vanha Jeesus on. Eevi oli aivan ihmeissään. Häntä harmitti se, että Miro oli tullut pilaamaan hänen opetuksensa, mutta myös se, ettei hän osannut vastata Miron outoon väitteeseen. – Kylläpäs voi, hän sai suustaan. Samassa hän näki isän käytävässä. – Iskä! Miro väittää, ettei Jeesuksella ole syntymäpäivää! hän huusi. – Mitämitämitä? isä tuli iloisena paikalle. – Kinataanko täällä Jeesuksesta? – No eihän Jumalalla ole ikää, Miro piti kiinni tiedostaan. – Miksi me sitten vietetään jouluku? Eevi pisti takaisin.

– Rauhoitutaanpa nyt, isä sanoi ja otti Otson istumaan polvelleen. – Minulla on nyt ilo ilmoittaa teille, että olette molemmat oikeassa.

LAPSILLE

– Miten niin muka? Eihän kenelläkään voi olla syntymäpäivää niin, että samalla ei ole, Eevi vastasi epäuskoisena. – Olet oikeassa, niin on meidän ihmisten laita ja samoin Jeesuskin syntyi ihmiseksi ja kasvoi vauvasta aikuiseksi. Siitä meille kerrotaan Raamatussa Luukkaan jouluevankeliumissa (Luuk. 2:1-18). Miro aikoi juuri sanoa jotain, mutta isä ehti ensin: – Pitää kuitenkin muistaa, niin kuin Miro huomautti, että Jeesus ei ole vain ihminen, vaan Jumalan Poika. Hän on ikuinen Jumala Jumalasta, joka on ollut ennen aikojen alkua – ennen koko luomakuntaa.

– Eli onko joulu Jumalan syntymäpäiväjuhla? Eevi yritti ymmärtää. – Niin, isä pohti, Jeesus on jumal-ihminen. Jumaluuden puolesta hänellä ei ole syntymäpäivää, mutta ihmisenä on. Näitä ei voi erottaa. Siksi joulu on Jumalan syntymäpäiväjuhla. – Mitähän Jeesus toivoo synttärilahjaksi? Eevi mietti ääneen. Miron mielestä Jumalalla oli jo kaikkea, ja siitä oli alkaa uusi väittely. Mutta isän onneksi hän sai lapset vielä rauhoittumaan. – Siinähan Jeesuksen syntymän kauneus onkin, ettei Jumala tullut vaatimaan meiltä lahjoja, vaan tuli antamaan meille itsensä. Jeesus tuli kuolemaan ristillä, että me saamme synnit anteeksi. Se maksoi hänelle kaiken, mutta me saamme sen lahjana. Eevi ja Miro olivat hiljaa, mutta yhtäkkiä isän polvelta kuului iloinen ääni: – Laa-ja, laa-ja! Oskari osoitti kuvaraamatusta Jeesus-lastaa seimivuoteellaan.

– Niin on, Oskari! isä hymyili. Jeesus on meillä se kallein lahja taivaan Isältä. Kiitos, Eevi, että opetat pikkuveljellesi Jeesuksesta. – Niin, Eevi mietti, en kyllä taida osata tuota selittää niin että Oskari sen ymmärtäisi. – Voi kuule, isä huokasi, ei sitä kukaan ihminen voikaan ymmärtää, mutta siksi Jumala antaakin meille uskon. Sen kautta Oskari ja sinä ja me kaikki otamme vastaan kaikki Jumalan joululahjat.

– Niitä on varmaan aika paljon, Miro mietti. – Elämän joka päivälle, sanoi isä.

*Tulemme, Jeesus, pienoiset.
nyt Beetlehemin seimelles.
Sä valos loistaa meille suo
ja jouluriemu meille tuo.*

Markus Mäkinen-Taina

Matkakertomus Saksasta 6.–11.10.2017

Saksan sisarseurakuntamme järjesti 6.–8.10.2017 teologisen seminaarin Steedenissä. Kirkkomme pastoreista mukana olivat Dani Puolimatka, Vesa Hautala, Mika Bergman ja Edward Brockwell vaimonsa kanssa. Heidän lisäksi mukana oli Suomesta kolme seurakuntiamme ja sisarseurakuntiamme jäsentä. Konferenssiin osallistui lisäksi kaksi muuta pastoria Saksasta sekä Latvian sisarseurakuntamme pastori, esimies ja seurakuntalainen. Konferenssin jälkeen olimme muutaman päivän lomamatkalla kiertämässä uskonpuhdistuksen historiallisia paikkoja.

Konferenssin aiheena oli uskonpuhdistuksen juhluvuoden kunniaksi aina ajankohtainen aihe, vanhurskauttaminen. Toivon, että saamme tammi-kuussa järjestettävässä teologipäivässä kuulla kirkkomme pastorien esityksiä suomeksi käännettyinä. Keskityn tässä kuvaamaan matkaamme.

Sisarseurakunnan luona teologisessa konferenssissa

Vastaanotto Steedenissä oli erittäin lämmin. Seurakuntalaiset osoittivat poikkeuksellista vieraanvaraisuutta sekä meille että Latviasta saapuneille veljille. Erityisesti latvialaisille auton kanssa sattunut vastoinkäyminen toi esiin poikkeuksellisia kristillisen lähimmäisenrakkauden ilmauksia.

Ruokatarjoilu oli runsas ja erinomainen. Kun saksalainen kirjoittaa ohjelmaan ”kahvia ja kakkuja”, hän tarkoittaa, mitä sanoo: erilaisia kakkuja oli kahvitauoilla neljää–viittä lajia, kaikki erinomaisia. Vielä läh-

tiessämme saimme mukaan matkalle ison satsin omenoita, leipää, kakkuja, jauhelihapihvejä ja maitoa.

Seurakunta oli aktiivinen ja sydämellinen uskovien joukko. Usko loi yhteenkuuluvuutta myös meidän ja isäntiemme välille. Oli suuri, iloinen ja vaikuttava asia tavata henkilökohdaisesti näitä uskonveljiä ja -sisaria, joista olimme usein kuulleet. Saimme lohdutusta heidän keskuudessaan yhteisen uskomme kautta ja virkistymme heidän kanssaan, Paavalin sanoja mukaillen. (Room. 1:12, 15:32)

Suuri osa vieraista oli majoitettuna seurakuntalaisten kodeissa. Steedenin kylä oli kaunista ja rauhallista aluetta. Seurakuntalaisia asui pienen kylän alueella parisenkymmentä.

Päättösjumalanpalvelus oli vaikuttava. Kirkkosali oli täynnä väkeä. Monet seurakunnan kauempana asuvat jäsenet olivat saapuneet paikalle. Seurakunnan puhallinorkesteri soitti ja lapsikuoro esiintyi. Pastori Mika Bergman saarnasi ja pastori Blechschmidt luki saksankielisen käännöksen. Monet konferenssiviikonloppuna ja sen päätösjumalanpalveluksessa laulettut virret olivat tuttuja, mutta melodian rytmi oli usein toisenlainen kuin meillä Suomessa.

Konferenssiin saapui myös joitakin kuulijoita Steedenin sisarseurakuntamme ulkopuolelta. Näihinkin henkilöihin oli mielenkiintoista tutustua. Tämän konferenssin kaltaiset tilaisuudet voivat olla arvokkaita opetuskeskusteluksi tekemisessä laajemmille piireille.

Saksanmatkaan osallistujat Lutherin kastekirkossa: Anne Rouhu, Petteri Hiihenkoski, Dani Puolimatka, Vesa Hautala, Mika Bergman sekä Anne ja Edward Brockwell. Kuvasta on poissa Timo Herrala

Mika Bergman saarnaa konferenssin päätteeksi pastori Martin Bleschmidtin tulkatessa saksaksi

Arvokas asia oli tavata pastorit Voigt ja Müller, joilla on kummallakin oma pieni seurakuntansa Saksassa. Nämä seurakunnat ovat syntyneet jossain määrin samankaltaisten vaiheidenvaihteiden kautta kuin Steedenin seurakunta. Toivomme, että voimme lähitulevaisuudessa todeta virallisesti kirkollisen yhteyden näiden kahden seurakunnan kanssa.

Uskonpuhdistuksen tapahtumapaikoilla

Sunnuntai-iltapäivällä sanoimme jäähyväiset isännillemme ja suunnasimme lomamatkallemme uskonpuhdistuksen keskeisille paikoille. Kolmen vuorokauden aikana kävimme Erfurtissa, jossa Luther opiskeli ja oli luostarissa, Eislebenissä, jossa hän

syntyi ja myös kuoli, sekä Wittenbergissä, joka oli uskonpuhdistuksen keskuspaikka. Poikkesimme matkalla Erfurtiin myös Wartburgin linnassa, jonne vaaliruhtinas Fredrik viisas piilotti Lutherin, kun keisari oli julistanut hänet lainsuojattomaksi.

Kaupungista toiseen siirtyminen sujui vuokra-autolla. Saksa on kuu-luisa moottoriteistään, joiden nopeus-rajotukset ovat hyvin erilaiset kuin Suomessa. Parhaimmillaan auton mittari näytti yli 200 km/h eikä tämä ollut mitenkään epätavallinen ajonopeus.

Perinteinen saksalainen ruoka mak-karoineen, hapankaaleineen ja wienin-leikkeineen (joka tosin on itävaltalaisista alkuperää) on juurevaa ja täyttävää. Nyky-Saksa on kuitenkin kansain-välistynyt, ja varsinkin turkkilaisia siirtolaisia on paljon. Niinpä matkailija voi muiden ravintoloiden ollessa kiinni maanantai-iltana täyttää vatsansa hy-vin edullisella döner-kebabilla.

Matkalla riitti nähtävää, varsinkin kirkkoja. Kävimme katsomassa yh-teensä kenties seitsemää. Oli vaikutta-vaa nähdä kirkoissa vanhaa luterilaista kirkkotaidetta ja seinillä sellaisia lau-seita kuin ”yksin uskosta”.

Kirkkojen lisäksi museoita oli pal-jon. Mm. Lutherin synnyintalossa ja kuolintalossa sekä hänen kodissaan Wittenbergissä toimi museo. Juhlavuoden kunniaksi museoissa oli eri-koisnäyttelyitä. Näytteillä oli mm. Lut-herin kirjojen ensipainoksia ja hänen omin käsin kirjoittamiaan kirjeitä sekä paljon historiallista taidetta. Varsinkin ”uskonpuhdistuksen hovimaalari” Lucas Cranach nuoremman taide oli hyvin edustettuna.

Eniten nähtävää oli Wittenbergissä. Siellä juhluvuoden turismi myös näkyi selkeimmin. Matkamuiستojen myyjät olivat tuotteistaneet Lutherin muiston tehokkaasti. Toivottavasti joku muistaa myös hänen sanomaansa.

Lutherin lisäksi Wittenbergissä olivat esillä muutkin uskonpuhdistuk-sen merkittävät hahmot, kuten Philipp Melanchthon ja Lutherin rippi-isä Bu-genhagen. Suomikin mainittiin: Wit-tenbergin yliopiston pihalla silmään sattui laatta, jossa kerrottiin Mikael Agricolan opiskelleen siellä.

Lutherin ja Melanchthonin hau-tojen äärellä seisominen oli itselleni

Kuva Wartburgin linnasta, jonne vaa-liruhtinas Fredrik viisas piilotti Lut-herin, kun keisari oli julistanut hänet lainsuojattomaksi.

lomamme koskettavin hetki. Muiden mukana olleiden suosikkeihin kuuluivat Wittenbergin kirkot ja öinen kävelyretki Elbe-joen rannalla. Keskeisin historiallinen kohde olivat varmasti linnakirkon ovet, joihin Lutherin ker-rotaan naulanneen teesinsä – vaikka alkuperäiset puiset ovet olivatkin tu-houtuneet.

Matkamme oli siis kokonaisuutena hyvin onnistunut. Koimme virkistävää uskovien yhteyttä ja uskonpuhdis-tuksen historia tuli uudella tavalla eläväksi.

Vesa Hautala

STLK:n kirjamyyntiluettelo ja hinnasto 2017	€
Aamoksen kirja, käännös ja selitys (M. Särela)	2,50
Apostoli Paavalin Roomalaiskirjeen selitys (G. Stöckhardt)	30,00
Apostoli Pietarin ensimmäisen kirjeen selitys (G. Stöckhardt)	20,00
Elävän veden virttoja (G. A. Aho)	20,00
Erlaisia luterilaisia kirkkoja ja kirkkoliittoja (A. A. Uppala)	1,00
Helmiä (E. Voima, O. Lappalainen)	4,00
Herrani elää (R. Efraimson)	20,00
Iso katekismus, ven.-kiel. (M. Luther)	12,00
Israelin asema Uuden testamentin seurakunnassa (M. Särela)	0,50
Jeesus elää, runokirja (G. A. Aho)	5,00
Jeesus on tosi Jumala (M. Särela)	2,50
Katso Jumalan Karitsa (G. A. Aho)	5,00
Kirkko ja virka (C. F. W. Walther)	18,50
Kirkkokuri vaelluksen asioissa (M. Särela)	1,50
Kirkkokysymys (A. A. Uppala)	20,00
Koetelkaa kaikki (toim. M. Särela)	1,50
Kolossan seurakunta (M. Särela)	2,50
Kristinoppi, (englannin-, igbon-, latvian-, liettuan-, ruotsin-, suomen-, venäjän-, vironkielinen) ..	12,00
Kristuksen kuulaisuus (M. Särela)	8,50
Kristus meidän edestämme - Teesejä vanhurskauttamisesta (M. Särela)	17,00
Kristus pyhän Raamatun selittäjänä (M. Särela)	3,50
Kärsivälliset ahdistuksessa - Lohdutusta sairaille ja masentuneille ..	5,00
Laki ja evankeliumi (C. F. W. Walther)	20,00
Lapsikaste on raamatullinen (M. Särela)	5,00
Lapsikaste on raamatullinen, venäjänkielinen (M. Särela)	8,00
Luterilaiset tunnustuskirjat, ven.-kiel.	32,00
Luterilaisuus ja paavius, (sis. Schmalkaldenin uskonkohdat ja Paavin vallasta ja yliheruudesta), ven.-kiel.	10,00
Miten luterilainen kirkko selittää Vanhaa ja Uutta testamenttia (R. Preus)	5,00
Oikaisuja pastori Patialan muistelmiin (A. A. Uppala)	1,00
Oikea näkyvä kirkko (C. F. W. Walther)	17,00
Paavali pakanain apostoli (T. Matikainen)	8,00
Paikallisseurakunta (C. F. W. Walther)	17,00
Pyhän kasteen sakramentti (G. A. Aho)	0,50
Raamattu opettaa (Brief Statement. – LCMS, suom. M. Särela)	1,00
Raamatun ja tunnustusta koskeva periaatelausunto (LCMS, suomennos M. Särela)	2,50
Raamatun arvovallassa ja erehtymättömyydestä (S. H. Nafziger)	5,00
Rakkaimmat raamatunpalkat (toim. M. Särela)	0,50
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 1 (M. Särela)	15,00
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 2 (M. Särela)	15,00
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 3 (M. Särela)	15,00
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 4 (M. Särela)	15,00
Rukous joka päivälle	0,50
Rukouskirja lapsille	15,00
Saarnavirka on Kristuksen kasky (M. Särela)	17,00
Sana on elämän lähde, suomenkielinen (M. Särela)	6,00
Sana on elämän lähde, venäjänkielinen (M. Särela)	8,00
Seurakunnan oikeudesta ja saarnavirasta (M. Luther)	6,00
Sovituksen Sana (R. Efraimson)	20,00
Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko 1928–1968 (A. A. Uppala, M. Särela)	1,00
Säännöt 2004 (STLK:n ja Tunn. Lut. Srken yhdyskuntajärjestys)	3,00
Tekijänoikeudesta maailmaan - Taustaa 1. (K. Pälkkö, M. Särela)	8,00
Kehitysoopin kulsseista - Taustaa 2. (K. Pälkkö)	10,00
Alusta viimeiseen aikaan - Taustaa 3. (K. Pälkkö)	12,00
Tiedän Lunastajani elävän (G. A. Aho)	20,00
Tieni johdata taivaaseen (V. Apponen)	8,00
Tunnustukselliset seurakunnat syntyvät (A. A. Uppala)	17,00
Tähän asti on Herra meitä auttanut, STLK:n 50 -vuotisjuhlajulkaisu	3,50
Taksi päiväksi (C. M. Zorn)	20,00
Vanhan testamentin esikuvia Jeesuksesta (G. A. Aho)	2,50
Yksin uskosta, (sis. Augsburgin tunnustus ja Apologia), ven.-kiel.	25,00
95 teesiä Lutherin muistovuonna 1983 (M. Särela)	1,00
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 1-7 (M. Luther) ... (jasenille 35,-)	49,00
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 8-17 (M. Luther) ... (jasenille 35,-)	49,00
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 18-24 (M. Luther) ... (jasenille 35,-)	49,00
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 25-31 (M. Luther) ... (jasenille 35,-)	49,00
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 32-50 (M. Luther) ... (jasenille 35,-)	49,00
Kirkkopostilla I, II, III ja Huonepostilla (M. Luther)	200,00
Kirkon sananpalvelijan asettamisesta (M. Luther)	10,00
Kristillisen kirkon usko ja nykyajan raamatuntutkimus (R. Preus)	3,50
Kristuksen ehtoollisesta, suuri tunnustus (M. Luther)	35,00
Raamatun inspiraatio (R. Preus)	14,50
Uskon pyhä salaisuus (J. Gerhard)	37,00
Vanhurskauttamisoppi klassisen luterilaisen ortodoksian teologiassa (R. Preus)	5,00
Voimattomalle voimaa (G. A. Aho / L. Koskeniemi)	10,00

LUTERILAINEN -lehti, vuosikerran tilaus ulkomaille 35,00, kotimaahan

Luterilainen -lehti, irtonumero (uusin nro maksullinen, vanhoja maksutta)

Lähetystyöhön tarkoitettujen suurempien kirjatilausten hinnasta voidaan neuvotella erikseen.

Postitse tilatessa hintaan lisätään toimituskulut

"Rauha teille" SAARNAKIRJA 15,- Kirjan eri osilla on sama hinta. Markku Särelän saarnakirjan neljän kirjan sarja on nyt valmis. Hänen runsas pari vuotta kestänyt kirjoitus- ja kokoamistyönsä on nyt tullut päätökseen. Kirjat voi hankkia kirjakauppojen kautta tai seurakunnan kirjamyynnin kautta. Kaikki kirjat ovat myös verkkokirjoina ilmaiseksi luettavina osoitteessa: www.luterilainen.com. Sieltä voi tilata kirjat myös postilähetyksenä.

Kristus meidän edestämme, Markku Särelä. Kirja on luterilaisen vanhurskauttamisopin esitys. Pyhän Raamatun ja Luterilaisten tunnustuskirjojen lisäksi kirjoittaja marssittaa esiin massiivisen määrän luotettavia luterilaisia todistajia (yli 150 Luther-sitaattia). Tekijä ei anna Pyhälle Raamatulle ainoastaan puheenvuoroa, vaan rakentaa kaiken erehtymättömälle ja pettämättömälle Raamatulle. **17,-**

Seurakunnan oikeudesta ja saarnavirasta 6,-

Mitä uskovat voivat tehdä, kun enemmistökirKKo on luopunut Jumalan puhtaasta sanasta? Tässä kirjassa Luther vastaa tähän kysymykseen ja tuo mestarillisella tavalla esille uskovien Raamattuun perustuvat oikeudet. Ajankohtaista, puhuttelevaa asiaa. Käännös ja esipuhe Markku Särelä.

Saarnavirka on Kristuksen käsky 17,-

Kirja tuo Raamatusta esille saarnaviran monipuolisen aarteiston. Kristus on sääntänyt tämän jalon viran sielujen autuutta ja seurakuntansa parasta ajatellen. Jokainen Jumalan lapsi tarvitsee seurakunnan, jossa hän saa sielulleen Vapahtajan tahtoman hoidon. Oikein opettavat, laumaansa rakastavat sananpalvelijat ovat siinä suuressa merkityksessä. Kirja on ajankohtainen. Se tuo esille Raamatusta myös sellaisia asioita, joita paimenet eivät ole valitettavasti aina seurakunnalleen opettaneet.

Kristuksen kuuliaisuus 8,50,-

Markku Särelän ajankohtainen teos. Kirja on yhteenveto siitä mitä Raamattu opettaa meille Kristuksen elämän ja ristinkuoleman merkityksestä lunastuksessa. Erityisesti se vastaa kysymykseen: Oliko Kristus oman persoonsa puolesta velvollinen täyttämään lain.

Teol. tri C.F.W. Walther tunnetaan Suomessakin erityisesti hänen kirjastaan *Laki ja evankeliumi*. Hän on uudemman ajan luterilaisen puhdasoppisuuden etevimpiä miehiä, "Lutherin oppilas", kuten hän itse sanoo. Kirjan lehdillä tinkimätön selvyys opissa ja syvälinen hurskaus ovat liittyneet toisiinsa ihailua herättävällä tavalla. Kirja ohjaa lukijansa selvyyteen kristillisen julistuksen ja elämän kaikkein tärkeimmässä ja aina ajankohtaisessa kysymyksessä siitä, miten nuo perin erilaiset asiat, laki ja evankeliumi, on ymmärrettävä suhteessa toisiinsa sekä käytännössä erotettava. 20,-

Tri C.F. W. Waltherin kirja *Kirkko ja virka* käsittelee perusteellisesti kysymyksiä, mikä on kirkko, mikä on virka ja mikä on niiden välinen suhde. Hän tuo taitavasti esille yleisen hengellisen pappeuden oikeudet ja säilyttää samalla viran Jumalan säätämänä järjestyksenä. Kirjasta löytyy mielenkiintoista ja rakentavaa opetusta monen moneen asiaan. Se ohjaa tarkistamaan käsityksiä myös ekumeenisista kysymyksistä. Esim. voiko luterilainen yhtyä reformoituihin ehtoollisoppiin tai harjoittaa kirkollista yhteyttä katolisen kirkon kanssa? 18,50

Kirjassa *Oikea näkyvä kirkko* Walther tuo esille, että evankelisluterilainen kirkko on oikea näkyvä Jumalan kirkko maan päällä. Evankelisluterilaisella kirkolla hän tarkoittaa sellaista kirkkoa, joka opettaa ja toimii käytännössä luterilaisen opin mukaan. Oikean näkyvän kirkon Walther määrittelee näin: "Oikea näkyvä kirkko sanan rajoittamattomassa merkityksessä vääräuskoisten kirkkojen eli lahkojen vastakohtana on vain sellainen kirkko, jossa Jumalan sana saarnataan puhtaasti ja pyhät sakramentit jaetaan evankeliumin mukaisesti". Waltherin kirjojen ilmestyminen osuu sopivaan aikaan tukemaan ja vahvistamaan uskossaan niitä, jotka eivät halua mennä ajan eksytysten mukana. 17,-

Tri C.F. W. Waltherin *Paikallisseurakunta* selvittelee Raamatun, luterilaisen tunnustuksen sekä tri Lutherin ja muiden johtavien luterilaisten opettajien valossa, millainen valtiosta erillään oleva ev.lut. paikallisseurakunta on olemukseltaan, oikeuksiltaan ja velvollisuuksiltaan ja kuinka sen toiminta on järjestettävä, että kaikki tapahtuu säädyllisesti ja järjestyksessä. 17,-

Tieni johdata taivaaseen, Virpi Apponen 8,-

Kirja johdattaa kaikkia pieniä lukijoitansa taivaan tiellä. Se opettaa mukaansatempaavilla kertomuksillaan lapsentajuisesti käskyt ja Isä meidän -rukouksen.

Helmiä, Eeva Voima ja Outi Lappalainen: Kirjassen lyhyissä ja helposti ymmärrettävissä teksteissä huokuu kiitollisuus ja luja luottamus Jumalan huolenpitoon. Sopii erinomaisesti lahjaksi sekä lapsille että varttuneille. 4,-

Lapsikaste on raamatullinen, Markku Särelä. 5,-

Kirjaa suositellaan niille, jotka joutuvat tekemisiin erilaisten kastekäsitysten kanssa sekä jokaiselle, joka haluaa vahvistua uskossa Pyhän kasteen merkityksessä.

Sana on elämän lähde, Markku Särelä. 6,-

Kirja sisältää 136 hartaus- ja opetuskirjoitusta kristillisen uskon keskeisistä ja ajankohtaisista aiheista.

Sovituksen Sana 20,-

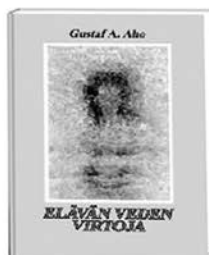
Rupert Efraimsonin saarnat ja hartaudet on julkaistu v. 1959 – 2004 Luterilainen -lehdessä. Efraimsonin teksteihin sisältyy selkeä, rohkaiseva ja uskoa vahvistava Jumalan sanan opetus.

Herrani elää! 20,-

Rupert Efraimsonin lyhyemmistä hartaus-, opetus- ja ajan-kohtaiskirjoituksista sekä runoista julkaistu kirja.

Elävän veden virtoja, Gustaf A. Aho. Toisen vuosikerran evankeliumitekstien saarnoja, jotka tarjoavat sitä kirkasta elämän vettä, jonka Jeesus antaa ja joka sammuttaa sielujen janon. 20,-

Täksi päiväksi, C. M-Zorn. Tämä kotihartauskirja on mitä monipuolisin kristillisen opin ja elämän aarreaitta. Tekijä pitäytyy uskollisesti Raamatun omaan saanaan ja keskittää sanottavansa lyhyisiin ja selviin lauseisiin. 20,-

Teologipäivä

20.1.2018 Helsingin kappelilla
Fabianinkatu 13A1, 00130 Helsinki.

Teema: Vanhurskauttaminen

Esitelmät käsittelevät vanhurskauttamista useista eri näkökulmista. Aiheina mm. vanhurskauttaminen UT:n teologian keskuksena sekä lain tekojen suhde vanhurskauttamiseen Paavalin kirjeissä. Tapahtuma on maksuton. Lounas on omakustanteinen.

Ohjelma:

11.00 Alkuhartaus	14.15 Esitelmä ja keskustelua
11.15 Esitelmä ja keskustelua	15.00 Kahvitauko
12.15 Lounas	15.20 Esitelmä ja keskustelua
13.15 Esitelmä ja keskustelua	16.00 Päätöshartaus

Kaikki asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita.

Lisätietoja: pastori Vesa Hautalalta.

Runsaasti aineistoa pyhäkoulun opettajille

Vanhasta Testamentistä ja Uudesta Testamentistä

Pyhäkoulumateriaali ilmoittautuminen

VT, osa 4: Babyloniaan ja takaisin

UT, osa 1: Jeesus

UT, osa 2: Lisää Jeesuksen opetuksia

UT, osa 3: Jeesus meidän edestämme

UT, osa 4: Apostolien teot

VT, osa 1: Luominen - Joosef

VT, osa 2: Mooses - tuomarien aika

<http://www.luterilainen.com/fi/pyhäkoulun-opettajille>

Kirjamyynnistä vastaa pastori Närhi lukuun ottamatta raamatunkäännöstä, jota voi tilata olemalla yhteydessä Seppo Särelään, seppo.sarela@luterilainen.com - puh. 045 1458600

Joululeiri lapsille ja nuorille to 28.12.–su 31.12. Oriveden Siitamajalla

Tervetuloa joululeirille kuuntelemaan opetusta, laulamaan joululauluja ja viettämään aikaa yhdessä! Leirillä on oma ohjelma lapsille ja nuorille. Koko leirin hinta on 50€, ja se peritään samasta perheestä enintään kahdelta lapselta. Otathan omat vuodevaatteet mukaan.

Päiväohjelma	12.00 Lounas
Torstai 28.12.	Ulkoilua/askartelua/muuta ohjelmaa
15.00 Päiväkahvi ja -mehu	15.00 Päiväkahvi ja -mehu
16.00 Aloitus ja lauluja	16.20 Oppitunnit lapsille ja nuorille
17.00 Päivällinen	17.00 Päivällinen
18.00 Oppitunti lapsille ja nuorille	18.30 Lauluja
19.00 Iltahartaus ja iltaohjelma	19.00 Iltahartaus ja iltaohjelma
20.00 Iltapala	20.00 Iltapala
Perjantai 29.12 ja lauantai 20.12.	Sunnuntai 31.12.
8.30 Aamiainen	8.30 Aamiainen
9.30 Aamuhartaus	9.30 Aamurukous
10.30 Oppitunnit lapsille ja nuorille	11.00 Jumalanpalvelus
11.30 Lauluja	n. 12:15 Lounas
	Pakkaus ja loppusiivous

Ilmoittautuminen Vesa Hautalalle 17.12. mennessä.

Koko leirin hinta on 50e ja 20e/vrk.

Samasta perheestä enintään kahdesta lapsesta.

Tilaajien huomioon

Vuoden 2018 Luterilaisen vuosimaksu on 25 euroa. Sen voi maksaa suoraan Luterilaisen tilille ilman laskua.

Maksun saaja: Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko, Luterilaisen toimitus. Tilinumero: FI15 8000 1700 3033 09

Säästämme näin laskutuskuluja. Kiitoksia paljon!

**SUOMEN
TUNNUSTUKSELLINEN
LUTERILAINEN
KIRKKO**

Toimintatiedot

Helsinki, Fabianinkatu 13 A 1, jumalanpalvelus joka sunnuntai klo 11.

HPE 26.11., 10.12., 25.12., 7.1., 21.1. ja 4.2. Pyhäkoulu: su 3.12. ja 10.12. klo 10. Joulujuhla 17.12. Huom! Ei jumalanpalvelusta 24.12. Joulukirkko 25.12. klo 16.

Hämeenlinna, Saarstenkatu 22: Jumalanpalvelus (HPE) klo 15: 10.12., 17.12., 7.1. ja 21.1. Raamattutunti ja pyhäkoulu (paikka vaihtelee, kysy Dani Puolimatkalta lisätietoja): 26.11., 14.1. ja 28.1.

Joensuu/Kontiolahti, su 26.11., 17.12., 14.1., 28.1. ja 25.2. jumalanpalvelus (HPE) klo 18.

Jyväskylä, Ansaritie 5 A 21, jumalanpalvelus 3.12., 17.12. (HPE), 14.1. ja 28.1. (HPE) klo 16.

Kokkola to 7.12., pe 5.1., 19.1. ja to 8.2. jumalanpalvelus (HPE) klo 18.30.

Kyyjärvi pe 19.1. jumalanpalvelus (HPE) klo 14.

Lahti, Rajakatu 7, jumalanpalvelus (HPE) sunnuntaisin klo 16. Raamattutunti to 25.1., 8.2. ja 22.2. klo 18. Huom! Ei jumalanpalvelusta 17.12. Jumalanpalvelus 24.12. jo klo 11.

Pori, Marttala, Valtakatu 7, jumalanpalvelus (HPE) 14.1., 11.2., 11.3., 8.4. ja 6.5. klo 16.

Siitamaaja, Joulukirkko 25.12. klo 12. Joululeiri lapsille ja nuorille 28.–31.12. alkaen klo 15. Jumalanpalvelus (HPE) 31.12. klo 11.

Tampere, Jumalanpalvelus Marttalaissa Hämeenpuisto 39 A joka sunnuntai klo 11. HPE pääsääntöisesti kuukauden 2. ja 4. sunnuntai. Huom! 24.12. ja 31.12. ei ole tilaisuutta. Joulujuhla 3.12. alkaen jumalanpalveluksella klo 11. Raamattutunti ti 21.11. ja 19.12. klo 18:30. **Pääkirjasto Metso, Tammi-Sali.** Nuorten aikuisten ilta ke 29.11., 11.12.,

24.1., 21.2., 28.3., 25.4., ja 23.5. klo 18:30. **Monitoimitalo** 13, 5 krs. Vintti. Satakunnankatu 13. Lisäksi koti-iltoja, lisätietoja Vesa Hautalalta.

Turku, Vähä-Hämeenkatu 12, Jumalanpalvelus (HPE) la 9.12. ja 6.1. klo 15.

Tyrnävä pe 8.12. ja 9.2. jumalanpalvelus (HPE) klo 15.30.

Vaasa, Marttala, Kirjastonkuja la 9.12., 6.1., 20.1. ja 10.2. jumalanpalvelus (HPE) klo 11.

Äänekoski, su 10.12. ja 11.2. jumalanpalvelus (HPE) klo 14.

Lasten ja nuorten joululeiri Oriveden Siitamassa 28.–31.12.2017 (ohjelma ja ilmoittautuminen - edellisellä sivulla)

Iltahartaus 28.11. Yle radio 1 klo 18:50, pastori Vesa Hautala.

Pastori Mika Bergman Urheilukatu 24 A 8, 00250 Helsinki.

Puh. 040 865 0372.

mika.bergman@luterilainen.com

Pastori Edward Brockwell Ansaritie 5 A 21. 40520 Jyväskylä.

Puh. 050 433 1100.

edward.brockwell@luterilainen.com

Pastori Vesa Hautala Kullervonkatu 1-3 D 95, 33100 Tampere, Puh. 040 844 5368.

vesa.hautala@luterilainen.com

Pastori Markus Mäkinen-Taina Siiltavoudintie 1 B 16, 00640 Helsinki. Puh. 040 752 1156.

markus.makinen@luterilainen.com

Pastori Kimmo Närhi Luhtikatu 3 A 6, 15500 Lahti.

Puh. 040 7567 659.

kimmom.narhi@luterilainen.com

Pastori Dani Puolimatka Hilpi Kummilan tie 16 A 10 13200 Hämeenlinna. Puh. 044 080 2861. dani.puolimatka@luterilainen.com

www.luterilainen.com
www.pyhäkoulu.fi

Sisällys:

Seimestä tulee löytyä Kristus, Martti Luther.....	238
Perhejuhla, MB.....	239
Kuninkaan syntymäpäivä, VH.....	240
Miksi juhlimme joulua joulukuun 25. päivänä? EB.....	242
Jumala ei hylännyt luomakuntaa, vaan korotti sen tulemalla ihmiseksi, VH.....	244
Missä mielessä Jeesus on Iankaikkinen isä, KN.....	246
Tapakristillisyydestä, DP.....	247
Johannes Kastaja kristityn esikuvana, KN.....	249
Apostoli Johanneksen päivä, VH.....	250
Miksi muistamme jouluna marttyyreja? KN.....	252
Joulu läpi kirkkovuoden, DP.....	253
Jekonjan kirous, DP.....	254
Adventtihartaus, DP.....	256
Jouluhartaus, VH.....	257
Jeesuksen syntymä, Luuk. 2:1-20.....	258
Uuden vuoden hartaus, MB.....	259
Historiallinen ilon päivä, MB.....	260
Uusi Katekismus uskonpuhdistuksen kunniaksi, MB.....	261
Uusi raamatunkäännös julkaistu! MB.....	263
Lapsille - Lahjonen availua ja odottelua, MMT.....	264
Matkakertomus Saksasta 6-11.10.2017, VH.....	266
Ilmoituksia ja kirjoja.....	269
Toimintatietoja.....	274
Kansi: Paimenet seimellä, Kimmo Pälikkö	

Seurakuntien tilinumeroita: Tampere: FI74 5700 0220 0405 23,
Helsinki: FI75 1270 3000 0189 73. Luterilainen-lehti, tilausmaksut ja lahjoitukset
Luterilaiselle: FI15 8000 1700 3033 09. Kirkkokunta: 1) FI86 2205 1800 0215 59.
Pyydetään merkitsemään viitenumerot seuraavasti: kotimaan työ 4200, ulkolähetys
7003, opintorahasto 7100. 2) Kirjamyynti FI44 8000 1801 4770 85.

Julkaisija: Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko.
Tilaushinta 2017: Kotimaassa 25 e vuosikerta, ulkomaille 35 e
Toimitus: Päätoimittaja: : Mika Bergman, Urheilukatu 24 A 8, 00250 Helsinki.
Puh. 040-8650372. Sähköposti: mika.bergman@luterilainen.com
Taitto ja kuvitus: Kimmo Pälikkö.
Tilaukset, osoitteenmuutokset ja laskutus: johanna.hautala@luterilainen.
com puh 044-296 5767. Jos se ei ole mahdollista, niin muutokset voi antaa
puhelimitse päätoimittajalle.
Tilausmaksut, Luterilainen-lehden pankkitilille numero: FI15 8000 1700 3033 09
Kirkon internet-sivut: www.luterilainen.com

Hinta 4 euroa

Viestipaino, Tampere